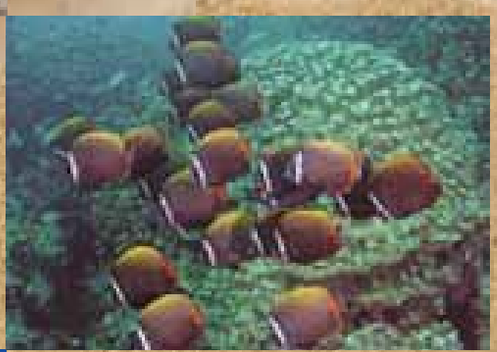
Corporate Social Responsibility Verslag 2009

Koninklijke
Boskalis Westminster nv

Over dit verslag

Rapportagescope

	Financieel	Keten	Maatschappij	Milieu	Medewerkers	Veiligheid
Corporate (Hoofdkantoor)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Baggeren & Grondverzet	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Maritieme Infrastructuur	✓					
Maritieme & Terminaldiensten	✓					

In dit eerste Corporate Social Responsibility (CSR)-verslag legt Boskalis verantwoording af over de duurzaamheid van onze prestaties over de periode 1 januari 2009 tot en met 31 december 2009. Duurzaamheid betekent voor ons dat wij met onze activiteiten waarde willen toevoegen of de mogelijke nadelige gevolgen ervan tot een minimum willen beperken; niet alleen vanuit economisch maar ook vanuit maatschappelijk, milieu- en sociaal perspectief. In dit CSR-verslag zullen wij hier nader invulling aan geven en voortaan zijn wij voornemens jaarlijks een CSR-verslag uit te brengen. Wij hebben aansluiting gezocht bij key performance indicators overeenkomstig de Global Reporting Initiative (GRI)-standaard (versie G3), en willen de komende jaren deze standaard hanteren.

In de GRI-Index tabel op pagina 62 geven wij aan over welke onderwerpen wij rapporteren. De financiële rapportage in het hoofdstuk ‘Wie wij zijn’ is afgeleid van het financiële jaarverslag van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. Vooralsnog richten wij ons ten aanzien van CSR-aspecten in 2009 op het hart van Boskalis: onze centrale vloot en onze mensen die worden ingezet bij ons productsegment Baggeren & Grondverzet. Met deze belangrijkste van onze drie productsegmenten realiseren wij ruim 83% van onze omzet. Anders dan in onze financiële verslaglegging blijven de product-segmenten Maritieme Infrastructuur en Maritieme & Terminaldiensten buiten beschouwing in deze rapportage. Deze activiteiten worden uitgevoerd door respectievelijk Archirodon en Lamnalco, deelnemingen waarin wij geen meerderheidsbelang hebben. Deze activiteiten zijn met een omzetaandeel van respectievelijk 14% en 3% niet van materiële betekenis. Bovendien zijn wij bij deze deelnemingen slechts in beperkte mate in staat invloed uit te oefenen op het CSR-beleid. Ook de CSR-prestaties van Smit Internationale N.V., de onderneming waarmee wij voornemens zijn in 2010 te fuseren, nemen wij nog niet mee. In de komende jaren willen wij de verslaglegging verder verbreden en verdiepen, zoals toegelicht in het hoofdstuk Ambitie.

Onze kernactiviteit Baggeren & Grondverzet heeft invloed op zowel onze sociale als ecologische prestaties. Onze sociale prestaties zijn vooral gericht op onze mensen en hun veiligheid. Onze ecologische prestaties zijn gericht op het verkleinen van de impact van de uitvoering van onze projecten op het milieu.

Het rapportagegedeelte van dit verslag is onderverdeeld in zes aandachtsgebieden:

- Een beschrijving van **wie wij zijn** samen met de belangrijkste cijfers & resultaten over 2009
- Een beschrijving van onze **waardeketen**
- Onze CSR-inspanningen gericht op de **maatschappij**
- Onze inzet voor bescherming van het **milieu**
- Ons sociale beleid gericht op alle **medewerkers** die bij ons in dienst zijn
- Ons **veiligheid**sbeleid gericht op al onze mede-werkers, leveranciers en onderaannemers

Binnen deze aandachtsgebieden is de rapportage gebaseerd op relevante paramaters en beschikbare data. Per aandachtsgebied maken wij onderscheid tussen de volgende niveaus: corporate, kantoren, schepen en projecten.
Dit CSR-verslag is tot stand gekomen onder toezicht van de Raad van Bestuur. Het is samengesteld door een multidisciplinair CSR-team met vertegenwoordiging vanuit het hoofdkantoor en de thuismarkten.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. heeft het verslag geverifieerd waardoor het verslag een C$^+$ niveau krijgt. In de GRI-tabel (pagina 62) wordt expliciet aangegeven over welke indicatoren Koninklijke Boskalis Westminster N.V. rapporteert.
Het verificatierapport voor duurzaamheidsinformatie is te vinden op pagina 63. Het proces is voor ons van belang geweest om een extra verificatie uit te oefenen op de informatie in dit verslag om zo ook de betrouwbaarheid en volledigheid hiervan richting onze stakeholders te verhogen.

Inhoudsopgave

Verklaring van de CEO 6

Wie wij zijn 8

Bedrijfsprofiel 8

Strategie: focus, versterking en expansie 9

Belangrijkste cijfers & resultaten 10

Organisatie en Corporate Governance 12

Juridische structuur 12

Organisatieveranderingen in 2009 12

Corporate Governance 13

Integriteit 13

Waardeketen 14

De waardeketen 14

Uitbreiding haven Melbourne 18

Maatschappij 22

Relatie met onze stakeholders 22

Donaties, sponsoring en bijdrages aan lokale gemeenschappen 24

Nieuwe kansen voor Newbiggin 28

Milieu 30

Taskforce Emissies 30

Brandstofverbruik en emissies centrale vloot en kantoren 31

Emissie-reducerende maatregelen 31

Maatregelen met onze leveranciers 32

Onderzoeksprogramma Building with Nature 33

Inzet R&D-afdeling en eigen ingenieursbureau 35

Inzet dochteronderneming Boskalis Dolman 35

Bescherming kwetsbare ecosystemen 36

Onze medewerkers 40

Organisatie 40

Samenstelling medewerkersbestand 41

Opleiding en Ontwikkeling 43

Werving & Selectie 45

Welzijn 45

Mitigerende maatregelen 47

Huisvesting medewerkers Khalifa-project 48

Veiligheid 50

Integraal en wereldwijd veiligheidsbeleid 50

Onze organisatie 50

Onze instrumenten 51

Wat hebben we bereikt 53

Op weg naar één Boskalis Standaard 56

Veiligheid als gedeelde waarde 58

Ambitie 60

Rapportagescope 60

Inhoudelijke verdieping 60

Kwantificeerbare doelstellingen 61

Bijlages 62

Global Reporting Initiative Index 62

Assurance-rapport 63

HR-tabellen 65

Tien jaar Boskalis 68

De wereld van Boskalis 69

Juridische structuur 70

Verklarende woordenlijst 72

Materieeloverzicht 74

Verklaring van de CEO

Geachte lezer,

Met genoegen bieden wij u het eerste Boskalis CSR-verslag aan betreffende de activiteiten over 2009.

In het afgelopen decennium hebben wij hard gewerkt aan, en daardoor veel voortgang gemaakt met de diverse aspecten van onze brede maatschappelijke verantwoordelijkheid. Zo hebben wij ons bijvoorbeeld fors ingespannen om de veiligheid van onze medewerkers op onze werken en schepen te verbeteren en hebben wij onze kennis omtrent de milieueffecten van onze technieken aanzienlijk verdiept.

Wij hebben tot op heden echter verzuimd daarover op een inzichtelijke, samenhangende vorm te rapporteren. Dit verzuim willen wij voor de toekomst wegnemen met de introductie van een jaarlijks Corporate Social Responsibility-verslag, waarvan de eerste editie voor u ligt.

Boskalis is een toonaangevende internationale dienstverlener op het gebied van baggeren, maritieme infrastructuur en maritieme diensten. Wij leveren de klanten een breed spectrum aan diensten binnen de range van ontwerp, projectmanagement, uitvoering en exploitatie. Onze activiteiten zijn verspreid over de hele wereld en over drie marktsegmenten: de olie- en gassector, havens en projecten op het gebied van landaanwinning en kustbescherming. Binnen onze industrie streven wij een leidende rol na, met oog voor de belangen van alle stakeholders, onze klanten, onze aandeelhouders, onze medewerkers, onze leveranciers, alsook de relevante maatschappelijke organisaties.

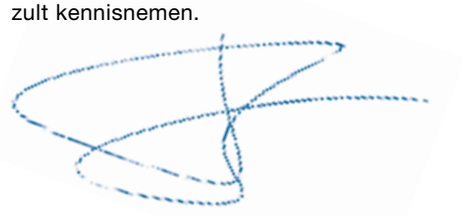
Wij streven ernaar met onze activiteiten duurzame waarde toe te voegen aan de omgeving waarin wij werken. De infrastructurele werken die wij wereldwijd realiseren, dragen bij aan de economie, de werkgelegenheid, de sociale structuur en de veiligheid van een regio.

Wij realiseren ons terdege dat de aanleg van waterwerken kan ingrijpen op het milieu en de ecologie van een gebied. Door optimalisatie van ontwerp en werkmethoden kunnen de negatieve effecten op het ecologische systeem worden gemitigeerd. Daarom investeren wij in bedrijfs- en sectorverband in de ontwikkeling van milieukennis en grensverleggende technologie. Een goed voorbeeld vormt het Building with Nature programma (zie pagina's 33 t/m 35), waarvan wij als Boskalis aan de wieg hebben gestaan.

Wij zijn ons ervan bewust dat de aard van onze werkzaamheden potentiële veiligheidsrisico's met zich meebrengt voor onze medewerkers, onderaannemers en leveranciers. De veiligheid van de mensen op onze schepen en werken dient te allen tijde voorop te staan bij de uitvoering van onze projecten. Door onze voortdurende inspanningen zijn wij er het afgelopen decennium in geslaagd de ongevallenfrequentie binnen het bedrijf met 75% terug te dringen. Om deze lijn naar de toekomst door te kunnen trekken, zullen wij in 2010 een nieuw bedrijfsbreed veilgheidsprogramma starten.

Meer en meer worden wij ook door onze klanten afgerekend op een breder pallet van criteria. Milieuvriendelijke werkmethoden, veiligheidsprocedures, goede arbeidsomstandigheden en de bijdrage aan de lokale economie zijn aspecten die voor opdrachtgevers steeds zwaarder wegen. Om optimaal te kunnen inspelen op dit breder pallet van criteria vereist een groeiend aantal klanten een bredere inbreng en betrokkenheid van ons bedrijf. Deze ontwikkeling heeft ons gebracht tot de strategische keuze voor een bredere profilering als leverancier van geïntegreerde maritieme diensten. Zo kunnen wij in de gehele keten waarde toevoegen – van de initiatief/ontwerpfase via de uitvoeringsfase en de gebruiksfase tot de onderhoudsfase. Op deze wijze dragen wij optimaal bij aan maatschappij en milieu, met oog voor het welzijn van onze medewerkers.

In dit eerste CSR-verslag bieden wij u inzicht in onze activiteiten en initiatieven op het gebied van duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Wij hopen dat u er met interesse van zult kennisnemen.

dr. P.A.M. Berdowski
17 maart 2010

CSR vanuit het hart van onze onderneming: Baggeren & Grondverzet

Aandachtsgebieden: milieu, veiligheid, onze mensen en de maatschappij

Eerste CSR-verslag op C+ niveau

Ambities voor de toekomst: verdieping en verbreding CSR-rapportage

Wie wij zijn

Koninklijke Boskalis Westminster N.V. is een toonaangevende internationale dienstverlener op het gebied van baggeren, maritieme infrastructuur en maritieme diensten. Boskalis levert klanten een breed spectrum aan diensten binnen de keten van ontwerp, projectmanagement, uitvoering en exploitatie. Onze activiteiten zijn verspreid over de hele wereld en over de drie marktsegmenten: Olie & Gas, Havens en projecten op het gebied van Landaanwinning & Kustbescherming. Deze spreiding geeft ons zowel een solide basis als de flexibiliteit om een breed scala aan projecten te kunnen verwerven en zorgt voor uitstekende vooruitzichten op evenwichtige groei. Onze voornaamste opdrachtgevers zijn nationale, regionale en lokale overheden, havenexploitanten, internationale projectontwikkelaars, oliemaatschappijen, mijnbouwbedrijven en andere aannemersbedrijven. De vraag naar onze diensten wordt gedreven door een aantal uitgesproken mondiale trends: stijgende energieconsumptie, groei van de wereldhandel, wereldbevolkingsgroei en klimaatverandering.

Productsegmenten

Boskalis kent drie productsegmenten. Het voornaamste is Baggeren & Grondverzet, waaronder ook havenontwikkeling en projecten voor de offshore, landaanwinning en kust- en rivieroeverbescherming vallen. Het tweede is Maritieme Infrastructuur, een productsegment waarin wij actief zijn door ons strategisch partnerschap met Archirodon, een toonaangevend aannemersbedrijf in deze sector. Het derde is Maritieme & Terminaldiensten, die wij aanbieden via ons strategisch partnerschap met Lamnalco, een wereldmarktleider op het gebied van maritieme en terminaldiensten voor de olie- en gassector.

Het productsegment Baggeren & Grondverzet wordt verder uitgesplitst in thuismarkten, internationale projecten en gespecialiseerde nichediensten.

Wereldwijde spreiding

We zijn actief in meer dan 50 landen verspreid over vijf werelddelen. Het unieke van Boskalis is dat wij in verschillende landen sterke thuismarktposities innemen. We zijn in Nederland, Duitsland, Groot-Brittannië, Zweden en Finland, Mexico, Nigeria en de Verenigde Staten met onze eigen kantoren gehuisvest. Daarnaast hebben we wereldwijd een divers netwerk aan regionale marktposities, waarmee wij zowel op lokaal als internationaal niveau de concurrentie kunnen aangaan. Het hoofdkantoor van Boskalis is gevestigd in Papendrecht, Nederland.

Moderne middelen, excellente expertise

Kracht op onze thuismarkten, gekoppeld aan internationale omvang en capaciteit, maken ons tot een van 's werelds toonaangevende spelers op het gebied van baggeren en maritiem aannemen. We bezitten een van de grootste en technisch meest geavanceerde vloten. Wij kunnen de modernste apparatuur en kennis ter beschikking stellen, zaken die doorgaans ter plekke niet aanwezig zijn. Daarnaast is ons bedrijf van zo'n omvang dat we ook de meest uitgebreide infrastructuurprojecten aan kunnen pakken. De expertise van onze medewerkers maakt het ons mogelijk aan de strengste eisen op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu te voldoen.

Boskalis investeert in haar veelzijdige vloot, die uit meer dan 300 schepen en werktuigen bestaat. De grote productie-eenheden worden centraal vanuit het hoofdkantoor beheerd en ter beschikking gesteld aan de projecten.

Boskalis heeft ruim 10.000 medewerkers in dienst, inclusief ons aandeel in partnerbedrijven. Onze ervaren professionals zijn voortdurend en overal ter wereld op zoek naar aantrekkelijke nieuwe businesskansen.

Strategie: focus, versterking en expansie

Boskalis voert een markt- en waardegerichte strategie die uitgaat van een langetermijngroei van de mondiale markten waarop wij ons concentreren, te weten Olie & Gas, Havens en Landaanwinning & Kustbescherming. Onze strategie wordt gevoed door vier mondiale trends: de stijgende behoefte aan energie, de groeiende wereldhandel, de bevolkingsgroei in vooral kustgebieden en de uitdagingen die de klimaatverandering ons stelt, waaronder bescherming tegen extreme weersomstandigheden. Al deze ontwikkelingen zien wij als kansen voor het versterken van onze positie. Recent onderzoek bij onze klanten heeft geleid tot meer kennis en inzicht in onze drie marktsegmenten en een aanscherping van onze strategie. Naast de vertrouwde monodisciplinaire aanpak is er steeds meer vraag naar een multidisciplinaire benadering. In dat geval betrekken klanten ons al in een vroeg stadium bij een project. Dit geldt onder meer voor haalbaarheidsstudies, assistentie bij milieustudies en engineeringactiviteiten. Verder wensen klanten steeds vaker dat wij als hoofdaannemer de projectmanagementrol op ons nemen, een breed dienstenpakket bieden en waar mogelijk assisteren bij de financiering.

Toonaangevende maritieme dienstverlener met wereldwijde spreiding

Internationale werkgever met ruim 10.000 werknemers

2009: omzet € 2,2 miljard, winst € 228 miljoen

Business drivers		Olie & Gas	Havens	Landaanwinning & Kustbescherming
Groeiend energieverbruik	- Wereldwijd energieverbruik met 50% toegenomen in 2030 - Vereist investering in infrastructuur t.b.v. opsporing, productie en transport	●	◑	○
Groeiende wereldhandel	- Wereldhandel groeit tweemaal zo snel als mondiaal BBP - Structurele vraag naar maritieme infrastructuur	◑	●	○
Bevolkingsgroei	- Wereldbevolking met 50% toegenomen in 2050 - Veel van de groei vindt plaats in de stedelijke kustgebieden in Azië	◑	◑	●
Klimaatverandering	- Wereldwijde initiatieven voor preventieve kustbescherming - Ook gedreven door incidentele weerproblemen	○	○	●

● Sterke invloed ○ Beperkte invloed

Deze inzichten hebben geleid tot de keuze voor een bredere profilering als leverancier van geïntegreerde maritieme diensten. In de waardeketen van onze klanten bieden wij al op beperkte schaal een samenhangend aanbod van diensten: Baggeren & Grondverzet als primaire kernactiviteit, Maritieme Infrastructuur en Maritieme diensten & Terminaldiensten als aanvullende activiteiten.
Om dit geïntegreerde aanbod verder in te vullen, is onze strategie gericht op het versterken en uitbreiden van onze productsegmenten binnen de gedefinieerde drie marktsegmenten.
Tegen deze achtergrond passen de activiteiten van Smit Internationale N.V. uitstekend binnen onze strategie. De aangekondigde fusie stelt ons in staat onze maritieme diensten versneld te versterken en uit te breiden. Door het samengaan zal een maritieme dienstverlener van wereldformaat ontstaan, met een uitstekend platform voor verdere groei.

Ons CSR-beleid ligt in lijn met onze waardegerichte strategie waarbij wij ons steeds meer richten op klanten die zowel in de ontwerp- als in de uitvoeringsfase groot belang hechten aan duurzaamheid. Wij willen – naast de zorg voor de continuïteit van ons bedrijf – in onze keten ook waarde toevoegen als het gaat om sociale, milieu- en maatschappelijke prestaties.

Belangrijkste cijfers & resultaten

Koninklijke Boskalis Westminster N.V. heeft over 2009 de nettowinst zien afnemen tot € 227,9 miljoen (2008: € 249,1 miljoen). De omzet van € 2,2 miljard was van een recordhoogte (2008: € 2,1 miljard) en was breed gespreid, zowel geografisch als over alle marktsegmenten. In de nettowinst van € 227,9 miljoen is onder meer opgenomen een bijzondere bate van € 35,3 miljoen op het aandelenbelang in Smit Internationale N.V. en een bijzondere waardevermindering van € 39,7 miljoen (na belasting) op het verouderde deel van de vloot.
Boskalis verwierf in 2009 voor € 1,8 miljard aan nieuwe opdrachten. Daarmee slaagde Boskalis erin zelfs met een recordomzet en onder moeilijke marktomstandigheden het jaar af te sluiten met een sterke orderportefeuille van € 2,9 miljard.

Visie: Wereldwijd de toonaangevende dienstverlener zijn op het gebied van innovatieve totaaloplossingen voor maritieme infrastructurele uitdagingen

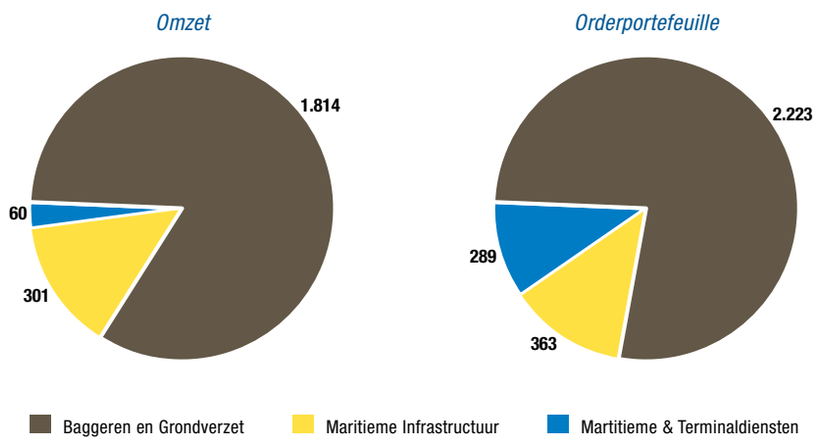
Missie:
- Voor onze klanten eerste keus zijn
- Voor onze medewerkers de voorkeurswerkgever zijn in onze branche
- Voor onze aandeelhouders excelleren op het gebied van waardecreatie
- Voor onze stakeholders ondernemen wij op een zakelijke en maatschappelijk verantwoorde wijze

Kernwaarden:
- Veiligheid
- Ondernemerschap
- Professionaliteit
- Teamwerk
- Mondiaal aanpassingsvermogen
- Betrouwbaarheid en integriteit

Kerncijfers 2008 – 2009 *(Bedragen x € 1 miljoen, tenzij anders vermeld)*	**2009**	2008
Omzet (verricht werk)	**2.175**	2.094
Orderportefeuille (nog te verrichten werk)	**2.875**	3.354
Bedrijfsresultaat	**249,3**	339,1
EBITDA*	**445,0**	454,6
Nettowinst	**227,9**	249,1
Nettogroepswinst*	**229,2**	250,1
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	**195,7**	115,4
Cashflow	**424,8**	365,6
Eigen vermogen	**1.296**	860
Aantal medewerkers	**10.597**	10.201
Kengetallen (in procenten)		
Bedrijfsresultaat in % van de omzet	**11,5**	16,2
Rentabiliteit geïnvesteerd vermogen	**20,4**	29,0
Rentabiliteit eigen vermogen*	**21,1**	30,6
Solvabiliteit*	**46,5**	34,0
Gegevens per aandeel (in €)		
Winst (op basis van ultimo)*	**2,31**	2,90
Dividend	**1,19**	1,19
Cashflow*	**4,81**	4,26

** Zie de verklarende woordenlijst*

Voor een overzicht van de kerncijfers over de afgelopen tien jaar verwijzen wij naar de in dit verslag opgenomen bijlage "Tien jaar Boskalis".

Organisatie en Corporate Governance

Boskalis heeft een tweelaags bestuursmodel, waarbij de uitvoering en het toezicht gescheiden zijn. De vennootschap wordt bestuurd door de Raad van Bestuur, terwijl de Raad van Commissarissen erop toeziet dat aan de normen voor goed en verantwoord bestuur en ondernemerschap wordt voldaan.
Het besturingsmodel van Boskalis is gebaseerd op een nauwe en constructieve samenwerking tussen de Raad van Commissarissen en haar commissies, de Raad van Bestuur en onze stakeholders.
Dit zijn die groepen en individuen die direct of indirect het bereiken van onze doelstellingen beïnvloeden of erdoor worden beïnvloed. Medewerkers, aandeelhouders en andere kapitaalverschaffers, toeleveranciers, afnemers, overheidsinstanties en de gemeenschappen waarbinnen wij actief zijn, beschouwen wij als onze stakeholders.

Juridische structuur

Boskalis is een naamloze vennootschap met een structuurregime en is genoteerd aan de NYSE Euronext Amsterdam. Voor meer details over de juridische structuur verwijzen wij naar de bijlage van dit rapport en ons financiële jaarverslag.

Organisatieveranderingen in 2009

De Raad van Commissarissen bestaat momenteel uit vijf leden. In het verslagjaar is de heer ir. R.M.F. van Loon op 17 maart 2009 teruggetreden als voorzitter en lid van de Raad van Commissarissen. In 2009 is in overeenstemming met het rooster van aftreden van de Raad van Commissarissen de herbenoeming van twee van de vijf leden van de Raad van Commissarissen aan de orde geweest in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De heer drs. H. Heemskerk en de heer drs. M. Niggebrugge zijn conform de procedures zoals neergelegd in de statuten, de corporate governance code en het reglement van de Raad van Commissarissen op 14 mei 2009 herbenoemd voor een periode van vier jaar. De heer Heemskerk is per dezelfde datum door de Raad van Commissarissen benoemd tot voorzitter van de Raad van Commissarissen. Op 19 augustus is de heer mr. M.P. Kramer door de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders tot lid van de Raad van Commissarissen benoemd.

Corporate Governance

De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen zijn verantwoordelijk voor het behartigen van de belangen van onze stakeholders op de lange termijn en tegelijkertijd het creëren van aandeelhouderswaarde op de lange termijn.

De Raad van Bestuur bestaat uit drie leden:

- de heer dr. P.A.M. Berdowski, voorzitter (1957)
- de heer ing. T.L. Baartmans, groepsdirecteur Internationaal (1960)
- de heer drs. J.H. Kamps, Chief Financial Officer (1959).

De Raad van Commissarissen bestaat uit vijf leden:

- de heer drs. H. Heemskerk (1943), voorzitter
- de heer mr. M.P. Kramer (1950)
- de heer drs. M. Niggebrugge (1950)
- de heer M. van der Vorm (1958)
- de heer mr. C. van Woudenberg (1948).

Alle leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen hebben de Nederlandse nationaliteit. Zij bezitten geen aandelen Koninklijke Boskalis Westminster N.V. of hierop betrekking hebbende optierechten.

Jaarlijks wordt ten minste één Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden. De aandeelhoudersvergadering stelt de jaarrekening vast en heeft bevoegdheden ten aanzien van de benoeming en het ontslag van leden van de Raad van Commissarissen. Wezenlijke veranderingen in de corporate governancestructuur worden ter goedkeuring voorgelegd aan de aandeelhouders.

De Ondernemingsraad behartigt de belangen van de werknemers en zorgt voor doorlopende medezeggenschap in het kader van de Wet op de Ondernemingsraden. De Ondernemingsraad ziet erop toe dat de doelstellingen van het bestuur aansluiten bij die van de werknemers.
In ons financiële jaarverslag en op onze corporate website staan een uitgebreidere toelichting op onze Corporate Governance en gedetailleerde personalia van de bestuursleden.

Op de corporate website is het zogenaamde “Pas toe of Leg uit”-verslag te vinden, waarin Boskalis aangeeft op welke wijze de Corporate Governance Code in de vennootschap is geïmplementeerd alsmede de reglementen van de Raad van Commissarissen en haar commissies.

Integriteit

Gedragscode

Boskalis kent een Algemene Gedragscode voor de bedrijfsvoering waarvan de volledige tekst is gepubliceerd op onze corporate website (downloads/corporate/duurzaam ondernemen).
De gedragscode beschrijft:

- Onze verplichting naar de samenleving
- Onze verplichting en verantwoordelijkheid voor het milieu
- Onze verantwoordelijkheden jegens werknemers
- Onze gerichtheid op kwaliteitsborging
- Ons gedrag naar opdrachtgevers
- Ons commitment aan investeerders
- Ons gedrag naar toeleveranciers.

Iedereen die ons aanspreekt op naleving van de gedragscode kan een open houding verwachten. Wij nemen alle oprechte verzoeken, suggesties en klachten serieus. De Raad van Bestuur evalueert de inhoud van de Algemene Gedragscode periodiek en ten minste om de twee jaar. Voor het laatst is dit begin 2010 gedaan.

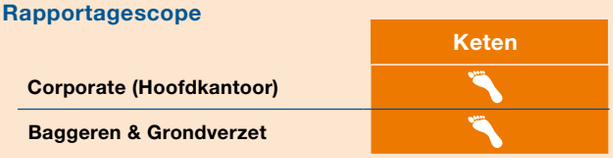
Reglement ter voorkomen van misbruik van voorwetenschap

Wij hebben een reglement ter voorkomen van misbruik van voorwetenschap bij transacties in effecten Koninklijke Boskalis Westminster N.V. Iedere medewerker is hieraan gehouden. Medewerkers die over kennis beschikken waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat die de prijs van ons aandeel kan beïnvloeden, mogen niet handelen in ons aandeel of derden aanbevelen dit te doen. Het is verboden om prijsgevoelige informatie te delen met derden en te handelen in ons aandeel in de gesloten periode voorafgaande aan de bekendmaking van de (half)jaarresultaten. Deze regels gelden ook voor leden van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur.

Waardeketen

Duurzaamheid betekent voor ons dat wij met onze activiteiten waarde willen toevoegen. De infrastructurele werken die wij overal ter wereld tot stand brengen beïnvloeden de economie, de werkgelegenheid, de sociale omstandigheden of de veiligheid van een regio op een positieve manier. Duurzaam ondernemen betekent voor ons ook dat we ons er rekenschap van geven dat we ingrijpen in de natuur. We staan erom bekend dat wij daarbij zorgvuldig te werk gaan. We streven ernaar om de impact op ecologische systemen tot een minimum te beperken. De aard van ons werk brengt in de uitvoeringsfase ook bepaalde veiligheidsrisico's met zich mee. De veiligheid van onze mensen en van degenen die met ons werken heeft voor ons altijd topprioriteit.

Rapportagescope

Bij onze klanten zien wij in toenemende mate dat de prijs om een werk te winnen weliswaar belangrijk blijft, maar het is niet langer het enige en doorslaggevende selectiecriterium. Milieuvriendelijke werkmethoden, veiligheidsprocedures, goede arbeidsomstandigheden en de bijdrage aan de lokale economie zijn aspecten die voor opdrachtgevers steeds zwaarder meewegen. Wij zien dan ook een toenemend aantal klanten dat onze inbreng verwacht in meer dan alleen de uitvoeringsfase. Dit inzicht heeft geleid tot onze strategische keuze voor een bredere profilering als leverancier van geïntegreerde maritieme diensten.
Samen met onze klant kunnen we de meeste waarde toevoegen in de ontwerpfase van de keten omdat we zo optimaal in staat zijn de impact in de uitvoeringsfase te beïnvloeden.

Keten van een Boskalis-project, zoals bijvoorbeeld de aanleg van een haven

Waarde toevoegen in de initiatief-/ontwerpfase

Het aanleggen van grootschalige maritieme infrastructuur is voor ons core business terwijl onze klanten hier soms minder vaak mee te maken hebben. Door een partnerschap aan te gaan met onze klant, kunnen wij al in de ontwerpfase (‘early contractor involvement’) een deskundige bijdrage leveren. Naast onze waterbouwkundige kennis en kunde, brengen wij ook ecologische kennis en ervaring in. Die kennis hebben wij in eigen huis, onder meer met ons eigen ingenieursbureau Hydronamic. Samen met de klant maken we een ontwerp waarin de werkmethodes zo goed mogelijk aansluiten bij de eisen in de milieuvergunning.
Een voorbeeld van onze toegevoegde waarde in de initiatief-/ontwerpfase is het project Melbourne in Australië. In de thematekst in dit hoofdstuk gaan we daar nader op in.

Wij investeren voortdurend in onze milieuexpertise door niet alleen toegepast onderzoek maar ook fundamenteel onderzoek te doen. Building with Nature is een innovatieprogramma waarvan wij een van de initiatiefnemers zijn en richt zich op de ontwikkeling van nieuwe inrichtingsconcepten van rivier-, kust- en deltagebieden. Het doel van het programma is om te onderzoeken hoe menselijke activiteiten en natuur elkaar optimaal kunnen versterken. Meer specifiek wordt gekeken naar effecten van menselijk ingrijpen op het ecosysteem. Ook wordt onderzocht hoe werkmethoden zo kunnen worden aangepast dat de milieueffecten minimaal zijn. Het onderzoek moet leiden tot duurzame ontwerpstandaarden die internationaal geaccepteerd worden. Het vijfjarige onderzoeksprogramma is in 2008 gestart en wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking tussen bedrijfsleven, de relevante overheidslichamen, universiteiten en kennisinstituten.

Ook kunnen wij in de initatief-/ontwerpfase een rol spelen door onze financiële expertise in te brengen. Zo is dankzij onze financiële experts een ORET-financiering verkregen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken waardoor het herstel van Vilufushi en Viligili, twee van de eilanden in de Malediven die door de tsunami in 2004 zwaar getroffen werden, mogelijk werd. In 2009 is begonnen met de milieueffectrapportage om nog eens drie eilanden in de Malediven veiliger te maken. In het hoofdstuk Milieu gaan we hier nader op in.

Waarde toevoegen in de gehele keten, ook vanuit CSR-perspectief

Klanten leggen steeds groter deel van de keten bij Boskalis

Samen met de klant ontwerpen voor optimaal resultaat

Met het sterke track record dat wij inmiddels hebben opgebouwd, zijn wij in staat om steeds vaker vroeg betrokken te worden bij complexe projecten. Dit heeft er onder andere in geresulteerd dat wij bij het Gorgon project in Australië één jaar voor de projectgunning al bij het project betrokken werden. Tevens zijn bij de projectgunning onze milieuexpertise en onze aanwezigheid met lokale medewerkers belangrijke factoren geweest.

Waarde toevoegen in de uitvoeringsfase

Tijdens de uitvoeringsfase is de impact van ons werk op het milieu het grootst en wij besteden daar veel aandacht aan. Wij trachten de impact op het milieu tot een minimum te beperken door innovatieve werkmethodes, milieuvriendelijke technieken en aangepast of speciaal ontworpen materieel in te zetten. Met onze geavanceerde voorspellingsmodellen en monitoringsystemen hebben wij in onze markten inmiddels een sterke reputatie opgebouwd.
In de thematekst over de projecten in de Malediven en Jamaica in het hoofdstuk Milieu geven wij hier een voorbeeld van. Ook op onze website onder ‘Duurzaamheid’ staan een aantal case studies die onze aanpak illustreren.

Vaak creëren we lokale werkgelegenheid. Onze verantwoordelijkheden jegens al onze werknemers nemen wij uiterst serieus en staan beschreven in de hoofdstukken Medewerkers, Veiligheid en in onze Algemene Gedragscode (zie onze website downloads/corporate/duurzaam ondernemen). Wij zijn ons ook zeer bewust van de impact die onze werkzaamheden kunnen hebben op de lokale gemeenschappen waarin we werken. Onze uitdaging is om een goed evenwicht te vinden. Wij willen aan de ene kant een goede opdrachtnemer zijn en aan de andere kant een goede burger en gast. Wij balanceren hierbij binnen de door onze opdrachtgever gestelde kaders. Maar we zijn ons uitermate bewust van onze verantwoordelijkheid. Waar mogelijk voegen wij waarde toe aan de locatie en/of de lokale gemeenschap waar we werken. Diverse voorbeelden hiervan zijn te vinden in het hoofdstuk Maatschappij.

In de uitvoeringsfase nemen wij steeds vaker de rol als hoofdaannemer op ons. Wij zijn dan ook voor die projectonderdelen die wij niet zelf uitvoeren verantwoordelijk en maken voor die projectonderdelen gebruik van onderaannemers. In de uitvoeringsfase maken wij ook gebruik van leveranciers die goederen leveren die betrekking hebben op ons primaire proces, waaronder ons materieel. Wij hebben in 2009 een eerste inschatting gemaakt van het aantal leveranciers en willen criteria opstellen voor een verdere leveranciersselectie. Wij zien het ook als onze verantwoordelijkheid om aan onze onderaannemers en leveranciers bepaalde CSR-criteria te stellen. In 2010 zullen wij dit verder uitwerken.

Waarde toevoegen in de gebruiksfase

Onze deelneming Lamnalco heeft een leidende positie op de snelgroeiende markt voor maritieme diensten voor olie- en gasterminals. De activiteiten van Lamnalco bestaan uit het escorteren, aan- en afmeren van olie- en gastankers die terminals of drijvende los- of laadinstallaties aandoen, scheepvaartplanning/-begeleiding en terminalbeheer, logistieke dienstverlening ten behoeve van offshorewerkzaamheden en onderhoudswerkzaamheden boven en onder de waterlijn aan alle voorkomende aanlegsystemen. Lamnalco stelt voorts gespecialiseerd personeel beschikbaar zoals loodsen, aanmeerpersoneel, onderhoudsteams en duikers. De voorgenomen fusie met Smit Internationale N.V. zal voor deze dienstverlening een grote stap voorwaarts betekenen.

Waarde toevoegen in de onderhoudsfase

Nadat de klant een haven of nieuw stuk land in gebruikgenomen heeft, of nadat wij de bescherming van een kustlijn hebben afgerond, kunnen wij het noodzakelijke onderhoud op ons nemen. Te denken valt aan het doorlopende onderhoud van vaarwegen en havenbekkens. Gezien onze kennis van het betreffende gebied kunnen wij snel en efficiënt de juiste maatregelen nemen om de toegankelijkheid blijvend te waarborgen. Door in de ontwerpfase ook het toekomstige onderhoud mee te nemen kunnen wij voor onze klanten waarde toevoegen. Het project wordt dan immers zo ontworpen dat het onderhoud zo efficiënt mogelijk kan worden uitgevoerd. Voorbeelden daarvan zijn het onderhouden van de kustbescherming in Pevensey Bay in het Verenigd Koninkrijk gedurende 25 jaar en langjarige onderhoudscontracten van de door ons aangelegde vaarwegen in de Berbice rivier in Guyana en het estuarium Rio de la Plata, Martin Garcia, op de grens van Argentinië en Uruguay. Voor uitgebreide informatie over deze projecten verwijzen wij naar onze website.

Ook kan onze expertise worden ingeschakeld bij de sanering van (water)bodems. Onze dochtermaatschappij Boskalis Dolman voert zowel nationaal als mondiaal aansprekende bodemsaneringen uit waarbij ernaar wordt gestreefd zoveel mogelijk materiaal te hergebruiken na bewerking. Ter ondersteuning van haar activiteiten beschikt Boskalis Dolman over een eigen bedrijfsbureau, onderzoeksafdeling en laboratorium. In 2009 begon Boskalis Dolman aan een omvangrijk bodemsaneringsproject: het Fox River project in de VS. In het hoofdstuk Maatschappij gaan wij hier nader op in.

Uitbreiding haven Melbourne

De haven van Melbourne is de grootste haven van Australië, waar 37% van alle Australische containers wordt verscheept. De haven heeft ambitieuze groeiplannen; zo streeft zij ernaar het aantal containers te verviervoudigen van 2 miljoen nu naar 8 miljoen in 2035. Om deze uitbreiding te realiseren is het noodzakelijk om de haven te vergroten en de ingang en de toegangskanalen naar de haven te verdiepen, zodat containerschepen met een diepgang tot 14 meter toegang tot de haven kunnen krijgen.

Behoud biodiversiteit

Tegenover het nationale, economische belang van de haven staat het unieke karakter van de baai waaraan de haven ligt: Port Phillip Bay. De baai heeft een oppervlak van ca. 2.000 km^2, een kustlijn van 264 km en omvat twee nationale maritieme parken. Het is de habitat van diverse vissoorten, kleine pinguïns, walvissen, dolfijnen, zeehonden en diverse koudwaterkoralen en zeegrasvelden. Voor de circa 3 miljoen omwonenden is het een vitaal recreatiegebied. Het was van meet af aan duidelijk dat de milieucomponent van het project van essentieel belang was en dat veel omwonenden zich grote zorgen maakten over de impact van de werkzaamheden op de biodiversiteit in de baai.

Mission impossible

Het milieu vormde niet de enige uitdaging; ook bij de technische uitvoerbaarheid werden vraagtekens gezet. De bodem van de ingang van de baai bestaat uit harde rots. De ingang ligt aan het meest turbulente en potentieel gevaarlijke gebied in de

Bass Strait. Tot 1986 is deze ingang met explosieven uitgediept, maar vanwege grote risico's op milieuschade was dit geen optie meer. Harde rots wordt meestal met behulp van stationaire snijkopzuigers gebaggerd. Echter, gezien de golfslag, sterke stroming en de traagheid van een snijkopzuiger en de daarmee gepaard gaande onacceptabele hinder voor het scheepvaartverkeer, was ook deze oplossing niet uitvoerbaar. Dat hield in dat er voor de uitvoering van dit deel van het project geen beroep kon worden gedaan op bestaande mogelijkheden.

Het project hield tevens in dat de scheepvaartkanalen in de baai uitgediept moesten worden waarbij er circa 21 miljoen m^3 zand en klei en 1,4 miljoen m^3 met o.a. zware metalen en pesticiden verontreinigd slib, verwijderd moest worden. Ook diende er een oplossing te komen voor het risico dat schepen met meer diepgang vormden voor de bestaande pijpleidingen in een van de scheepvaartkanalen. Kortom, het was niet voor niets dat het project in de markt werd beoordeeld als een 'mission impossible'.

Om deze belangrijke uitbreiding tot stand te brengen, zocht de Port of Melbourne Corporation een aannemer die bereid was gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het project te dragen en de risico's te delen.

Het alliantiecontract

In mei 2004 werd een risicodelend alliantiecontract getekend met Boskalis Australia PTY Ltd. In de daaropvolgende jaren werd gezamenlijk gewerkt aan de uitgebreide milieueffectrapportage en werd veel aandacht besteed aan de informatieverschaffing naar alle stakeholders door onder andere een speciale website en een veelvoud aan hoorzittingen, workshops, paneldiscussies en presentaties.
Ook werd voorafgaande aan de werkzaamheden een uitgebreid monitoringprogramma opgestart om de toestand van de baai in kaart te brengen. Vervolgens werd een milieuplan opgesteld met de meest stringente criteria die ooit in Australië aan een baggerproject waren gesteld. Het monitoring-programma zal ook jaren na de werkzaamheden in de baai operationeel blijven om zo de handhaving van de gestelde milieucriteria te waarborgen.

Boskalis ontwikkelde bovendien het innovatieve materieel dat nodig was voor het project.
Voor het uitdiepen van de ingang van de baai werd een unieke ripperkop ontwikkeld waarmee de sleephopperzuiger Queen of the Netherlands werd uitgerust. Nooit eerder werd een sleephopperzuiger ingezet voor het baggeren van rots. Eind januari 2008 begon de Queen of the Netherlands met de werkzaamheden en op 17 september 2009

De sleephopperzuiger Queen of the Netherlands met op de kleine foto de speciaal ontwikkelde ripperkop.

werden de werkzaamheden succesvol en binnen de gestelde milieueisen afgerond. In totaal werd er 461.000 m^3 rots uit de ingang verwijderd. Boskalis ontwikkelde tevens een speciale sproeikop waarmee het vervuilde slib in het aangewezen depot werd afgedekt en een speciaal frame waarmee de bestaande operationele pijpleidingen nauwkeurig en binnen de gestelde geringe toleranties werden afgedekt met staalplaten.

Succesvolle afronding

Eind november 2009 werd het project eerder dan gepland succesvol afgerond. Stephen Bradford, de CEO van de Port of Melbourne Corporation bevestigde in het persbericht dat volgde de cruciale rol die Boskalis als alliance partner vervulde. Hij dankte Boskalis voor het tien meter hoge beeld 'Footprint Alliance' dat bij de afsluiting van het project werd geschonken. Het door Ruud Kuijer gemaakte beeld staat symbool voor het uitzonderlijke project en heeft een plaats gevonden bij het opleidingscentrum in de haven. Op 12 maart 2010 werd het project door de Minister voor Wegen & Havens onderscheiden met de prestigieuze National Infrastructure Award.

De 'Yarra tree', het speciaal ontwikkelde frame waarmee de operationele pijpleidingen in de baai zijn afgedekt.

Het tien meter hoge beeld 'Footprint Alliance'

Maatschappij

Onze maatschappelijke betrokkenheid uit zich in een goede relatie met onze stakeholders, onze bijdrage aan lokale gemeenschappen waar wij onze projecten uitvoeren, en onze initiatieven in corporate sponsoring die gerelateerd zijn aan onze kernactiviteiten.

Rapportagescope

		Maatschappij		
		Relatie Stakeholders	Donaties & Sponsoring	Bijdrages lokale gemeenschap
Corporate (Hoofdkantoor)		✓	✓	✓
Baggeren & Grondverzet		✓	✓	✓
Schepen	Centrale Vloot			
	Decentrale Vloot			
Thuismarkten	Kantoren	✓	✓	✓
	Projecten			
Internationale Projecten	Kantoren	✓	✓	✓
	Projecten			
Nichemarkten	Kantoren	✓	✓	✓
	Projecten			

Relatie met onze stakeholders

Boskalis onderhoudt relaties met allerlei belanghebbenden: onze stakeholders. Dit zijn onder andere onze medewerkers, klanten, aandeelhouders, leveranciers en branche- en maatschappelijke organisaties. We streven een transparante relatie na en staan daarbij open voor het samenwerken aan gezamenlijke doelstellingen. Boskalis kent nog geen gestructureerde stakeholderdialoog in het kader van CSR, maar is voornemens hiervoor een plan te ontwikkelen. Wij onderzoeken in dat verband allereerst welke partijen wij zouden kunnen betrekken bij de verdere ontwikkeling van ons CSR-beleid en of zij daartoe bereid zijn.

Op verschillende niveaus zijn wij in gesprek met onze belangrijkste stakeholders. De activiteiten die wij hiervoor in 2009 hebben ondernomen, lichten wij op de volgende pagina toe.

Stakeholderactiviteiten

Medewerkers

- Overlegvergadering Centrale Onderneming Raad 6x per jaar, exclusief 3 bijzondere bijeenkomsten in verband met de fusie met Smit Internationale N.V.
- Boskalis breed Safety Survey (2400 respondenten). Naast een vragenlijst is met circa 350 personen in focusgroepen gesproken over Safety
- Vloot(staf) contactdagen (4x per jaar)
- Frequente wereldwijde bezoeken van leden van de Raad van Bestuur (ruim 25 per jaar) aan schepen en projecten
- Corporate strategy bijeenkomst (top 40) 1x per jaar
- Senior staff meeting (top 200) 2x per jaar

Aandeelhouders

- 350 ontmoetingen met beleggers en aandeelhouders
- Werkbezoek met analisten aan een project in Felixstowe (Verenigd Koninkrijk) en het project Maasvlakte 2 (Nederland)
- Werkbezoek met aandeelhouders naar het project Maasvlakte 2
- Aandeelhoudersvergadering (1x algemeen en 2x buitengewoon)

Klanten

- Interview over het belang van Safety en CSR bij de keuze van een contractor (20 klanten)
- Actieve rol bij marktconsultatie met Rijkswaterstaat over project-selectiecriteria in het bijzonder wat betreft duurzaamheid

Overheid

- Werkbezoek van Hare Majesteit de Koningin met de Staatssecretaris van Economische Zaken waarin met de onderneming de gevolgen van de crisis en maatregelen vanuit de overheid zijn besproken
- Actieve bijdrage aan enkele kennisforums zoals Stuurgroep Deltatechnologie en Nederlands Water Platform

Maatschappij en brancheorganisaties

- Regelmatig overleg met branche- en sectororganisaties (Vereniging van Waterbouwers, EUDA, IADC, PIANC, CEDA, WEDA)

Onderwijsinstellingen

- Diverse lezingen en workshops waaronder IADC/CEDA environmental dredging seminar en IADC dredging seminar
- Deelname aan beurzen, open dagen op scholen, en exposities (20 x per jaar)
- Begeleiding van 34 stagiaires/afstudeerders en 3 promovendi, alsmede het beschikbaar stellen van 1 parttime wetenschappelijk medewerker aan de TUD
- Het beschikbaar stellen van waterbouwambassadeurs aan de branchevereniging

Lokale omgeving

- Wereldhavendagen
- Baggermuseum

Donaties, sponsoring en bijdrages aan lokale gemeenschappen

- Op corporate niveau
- In onze thuismarkten
- Tijdens de projecten die wij uitvoeren

Leveranciers

- Samen met o.a. onze leveranciers van scheepsmotoren, pomphuizen, waaiers en cuttertanden hebben we diverse milieuvriendelijke toepassingen ontwikkeld

Donaties, sponsoring en bijdrages aan lokale gemeenschappen

Op corporate niveau

Duurzaam ondernemen is gerelateerd aan onze kernactiviteiten waarbij wij onze maatschappelijke betrokkenheid tonen. Daarnaast zoeken wij in ons sponsoringbeleid een (indirecte) relatie met onze kernactiviteiten op land of op het water. We willen een wezenlijke bijdrage leveren om activiteiten van organisaties of individuen mogelijk te maken. We vergroten daarmee ook onze zichtbaarheid bij voor ons belangrijke doelgroepen. Bij de projecten die we ondersteunen kijken we daarom ook naar de mensen achter de projecten en hun ambities. Wat is hun passie en waarmee maken ze het verschil in hun persoonlijke omgeving? We zetten ons graag in voor eigenzinnige, authentieke mensen die vastbesloten zijn hun ambitie te realiseren. In 2009 hebben wij twee corporate sponsorprojecten gecontinueerd en één nieuw project opgestart (zie ook www.boskalis.nl).

Ondersteuning KNRM – nieuwe reddingsboot voor reddingsstation

In 2009 zijn wij een meerjarenafspraak aangegaan met de Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij (www.knrm.nl) waarbij we ons vooral richten op het nieuwe reddingsstation in Dordrecht. Dit reddingsstation heeft als belangrijkste werkgebied het Hollandsch Diep en het Haringvliet, de regionale rivieren en de Biesbosch: precies het gebied waarin de oorspronkelijke ‘roots’ van Boskalis liggen. Het reddingsstation heeft met onze financiële steun een nieuwe reddingsboot kunnen aanschaffen. Het schip heeft de naam ‘KBW 1910’ gekregen. Die naam geeft de relatie met Boskalis duidelijk aan: KBW staat voor ‘Koninklijke Boskalis Westminster’, en 1910 is het oprichtingsjaar van ons bedrijf. De doopplechtigheid heeft plaatsgevonden op 29 augustus 2009.
Onze keuze voor KNRM ligt voor de hand. De KNRM en Boskalis zijn maritieme ondernemers die gebruikmaken van technisch geavanceerd materieel. Begrippen als onafhankelijkheid, teamwork, maatschappelijke betrokkenheid, professionaliteit en betrouwbaarheid zijn beide partijen ‘op het lijf geschreven’. Net als Boskalis is de KNRM innovatief en is men gewend tot het uiterste te gaan. Daarnaast bieden wij hiermee indirect hulp aan de gemeenschap van waterrecreanten en maritieme professionals.

Ondersteuning Topsport: catamaranzeilers, Team Boskalis

Sinds 2007 sponsort Boskalis een catamaran masterclass (www.teamboskalis.com). In deze

De KBW 1910, de door Boskalis aan de KNRM geschonken reddingsboot.

masterclass leidt een ervaren catamaranzeiler (master) een getalenteerde pupil op met een duidelijke ambitie om te winnen. De pupillen trekken wij onder meer aan via technische universiteiten, de kweekvijver voor toekomstig talent dat wij graag interesseren voor ons bedrijf. Catamaranzeilen is een uitdagende, milieuvriendelijke teamsport die hoge eisen stelt aan de vaardigheden van de bemanning. Deze sponsoractiviteit maakt ons zichtbaarder bij een voor ons interessante jonge doelgroep en draagt positief bij aan de corporate branding van Boskalis. Maar we ondersteunen vooral deze jonge mensen zodat zij sportieve topprestaties kunnen leveren zoals blijkt uit de resultaten bij de F18-wereld-kampioenschappen in 2009.
De doelstelling van de vier deelnemende duo's was om een prestatie van wereldformaat te leveren door in de top-10 te eindigen bij dit evenement. Dat is drie Boskalis-teams gelukt met een eerste, derde en zesde plaats! De vierde boot kwam als beste gemengd duo als twaalfde over de streep in een sterk internationaal vertegenwoordigd veld van 173 boten. Het Team Boskalis won eveneens het Nederlandse zeilevenement Rondje Texel. Het Team Boskalis-duo Coen de Koning en Thijs Visser won in november 2009 de felbegeerde en prestigieuze Conny van Rietschoten Trofee-zeilprijs. Een fantastische afsluiting van dit prachtige sportieve zeiljaar.

Ondersteuning van de Kunsten: Beeldhouwer – Ruud Kuijer

In 2007 is Boskalis in contact gekomen met het werk van Ruud Kuijer (www.ruudkuijer.nl). Wij zijn vooral enthousiast over de creatieve wijze waarop hij als beeldhouwer met beton ("zand en water") abstracte sculpturen maakt. Sinds 2002 werkt Ruud aan "Waterwerken", een serie van zeven grootschalige betonnen sculpturen in Utrecht langs het Amsterdam-Rijnkanaal. Met "Waterwerken" verbeeldt Ruud de verschillende niveaus waarop de sculpturen een relatie met water aangaan. Inmiddels zijn vijf grote sculpturen klaar. Boskalis levert een financiële bijdrage aan de laatste drie kunstwerken. In opdracht van Boskalis heeft Ruud nog twee sculpturen gemaakt. De eerste getiteld Springtij is 8,35 meter hoog en 28.000 kilo zwaar. Het beeld is geïnspireerd op de vorm van de centrifugaal pomp: het hart van de baggerindustrie. Springtij heeft in 2008 een prominente plaats gekregen voor ons hoofdkantoor in Papendrecht.
Footprint Alliance, het tweede kunstwerk, is 9 meter hoog en weegt 40.000 kilo. De naam van het kunstwerk symboliseert de uitstekende relatie die wij hadden met onze opdrachtgever, de Port of Melbourne. Boskalis heeft het beeld in november 2009 aangeboden aan de Port of Melbourne bij de succesvolle afronding van het Channel Deepening Project. In het beeld zijn elementen uit het project verwerkt waaronder de ripperkop waarmee het harde gesteente werd gebaggerd, een monitoringboei waarmee doorlopend milieumeetingen werden geregistreerd en een surfplank. Footprint Alliance heeft in de haven van Melbourne een prominente plek gekregen naast de verkeerstoren van de haven (zie de foto op bladzijde 21).

Transparante relatie met onze stakeholders

Praktische bijdragen aan de lokale gemeenschap

Maatschappelijk betrokken via sponsoring en donaties

In onze thuismarkten

In de thuismarkt **Nederland** is onder andere een samenwerkingsverband met Basis School De Boei tot stand gekomen. De Boei is een basisschool voor moeilijk lerende kinderen in Ommoord (Rotterdam). Als Boskalis steunen wij de school op verschillende gebieden zoals het organiseren van excursies naar projecten, steun in natura (lesmateriaal, inventaris, etc.) en lezingen in de klas door projectleiders. Ook zijn er donaties verricht aan onder andere het Ronald McDonald Kinderfonds, het Baggermuseum en de Stichting Bio Kinderrevalidatie.
In de thuismarkten Mexico en Nigeria is het afgelopen

jaar ook aandacht geweest voor het aanbrengen van verbeteringen in de lokale infrastructuur.
In **Mexico** hebben wij in september 2009 een gecoördineerd initiatief met andere Nederlandse multinationals opgezet. Gezamenlijk bieden wij hulp bij het aanleggen van fietspaden en verbeteringen in de infrastructuur om fietsen in de binnenstad van Mexico City veiliger te maken.
In **Nigeria** wordt in Warri, in de buurt van een van onze kantoren, doorlopend hulp geboden aan de lokale gemeenschap. We helpen met de levering van elektriciteit en bouwmaterialen voor gemeenschapsgebouwen en bieden assistentie bij het in stand houden van sanitaire voorzieningen. Elk jaar reiken we twee studiebeurzen uit. Verder hebben wij in 2009 een lokale school dicht bij het Brass LNG-project voorzien van meubilair en bij Forcados een aanlegplaats voor de lokale vissers aangelegd.

Tijdens de projecten die wij uitvoeren

Wij zijn ons zeer bewust van de impact die onze werkzaamheden kunnen hebben op de lokale gemeenschappen waarin we werken. Onze uitdaging is om een goed evenwicht te vinden. Wij willen aan de ene kant een goede opdrachtnemer zijn en aan de andere kant een goede burger en gast. Wij balanceren hierbij binnen de door onze opdrachtgever gestelde kaders. Maar we zijn ons uitermate bewust van onze verantwoordelijkheid. Waar mogelijk voegen wij waarde toe aan de locatie en/of de lokale gemeenschap waar we werken.

Dit doen we allereerst door de basisinfrastructuur die nodig is om onze werkzaamheden goed uit te kunnen voeren zo te ontwerpen, dat deze ook na voltooiing van een project van nut is voor de verdere ontwikkeling van het gebied. Te denken valt aan wegen of havens. Waar mogelijk adviseren we klanten over nuttig hergebruik van opgebaggerd materiaal. De ontsluiting of beveiliging van een gebied betekent vaak ook een impuls voor de verdere ontwikkeling in de omgeving daarvan. Met onze activiteiten dragen we ook bij aan een schoner milieu. We lichten onze bijdrage aan lokale gemeenschappen toe in de thematekst over het project Newbiggin en in onderstaande projectvoorbeelden.

Bescherming St. Petersburg

De werelderfgoedstad St. Petersburg, Rusland is in haar 300-jarige geschiedenis getroffen door 302 zware overstromingen. Wij zijn betrokken bij de laatste fase van de afbouw van de stormwaterkering die de stad tegen nieuwe overstromingen moet behoeden. Het vierjarige project dat in 2011 wordt afgerond, bestaat uit het sluiten van de dam tot aan de waterkering en de afbouw van een tunnel onder het nieuwe – door Boskalis gebaggerde – scheepvaartkanaal naar St. Petersburg. Sinds de aanvang van de werkzaamheden zijn onze ingenieurs op locatie aanwezig om lokale aannemingsbedrijven bij te staan. Al met al zijn er aan land circa 60 mensen voor ons aan het werk voor dit project, de bemanningen op de schepen niet meegerekend. Behalve aan een veilig St.Petersburg dragen we zo ook bij aan de lokale werkgelegenheid.

Bescherming en natuurcompensatie Delflandse kust

Ook Nederland wapent zich tegen kustlijnerosie, een stijgende zeespiegel en de gevaren van overstroming. Er zijn tien zogenaamde zwakke schakels aangewezen langs de Nederlandse kust, waar versterking noodzakelijk is. De Delflandse kust, de kuststrook tussen Hoek van Holland en Scheveningen, is het grootste deelproject. Tot eind 2011 zal circa 18 miljoen m^3 zand samen met een joint venture partner worden aangebracht op de vooroever, het strand en de duinen. Bovendien wordt een nieuw natuurgebied van 35 hectare aangelegd tussen Hoek van Holland en ‘s-Gravenzande. Deze vochtige duinvallei wordt gerealiseerd ter compensatie van de aanleg van Maasvlakte 2, de uitbreiding van het Rotterdamse havengebied. Veiligheid, het faciliteren van economische groei en natuurbescherming-ontwikkeling gaan hier hand in hand.

Hergebruik opgebaggerd materiaal

Boskalis kan ervoor kiezen opgebaggerd materiaal op daarvoor door de opdrachtgever aangewezen

Voor de sanering van de verontreinigde grond uit de Fox River ontwierp en bouwde Boskalis Dolman in een tijdsbestek van slechts acht maanden een compleet nieuwe installatie. Een groot deel van het gereinigde zand zal worden hergebruikt.

locaties af te storten. Wij adviseren onze opdrachtgever ook over mogelijk nuttig hergebruik van dit materiaal in de directe omgeving van het baggerproject. Inmiddels zijn hiervan goede voorbeelden. In Engeland is opgebaggerd materiaal gebruikt voor het opspuiten van grond voor twee woningbouwprojecten (Fleetwood Reclamation en Clyde Kingston Basin), voor het ophogen van het strand (Hayland Island Sea Defence) of voor het aanleggen van een vogelwaadgebied (Harwich Maintenance).

Een schone Fox River

Als gevolg van groeiende industrie- en landbouwactiviteiten is de rivierbedding van de Fox River, Wisconsin (USA), zwaar verontreinigd met PCB's (Polychloorbifenylen). Voor de sanering hebben langs de Fox River gevestigde grote papierfabrieken de Fox River Cleanup Group opgericht. In opdracht van deze groep heeft Boskalis Dolman een installatie ontworpen en gebouwd voor het verwerken van bijna 3 miljoen m³ verontreinigd sediment in zeven jaar. In Green Bay wordt de baggerspecie verwerkt tot schoon zand en ontwaterde slibkoek. Met onze kennis en kunde dragen we hier bij aan een schoner watermilieu en hergebruik van zand.

Nieuwe kansen voor Newbiggin

Het strand van Newbiggin, een kleine Engelse kustplaats met ongeveer 7.500 inwoners, was zo door de zee afgekalfd dat instorting van de bestaande zeeweringen dreigde. En dat was niet het enige probleem waar Newbiggin mee worstelde. Twee decennia van economische achteruitgang door het verdwijnen van de bloeiende mijnbouw en graanhaven hadden hun tol geëist. Tijd voor drastische maatregelen.

De overheid ontwikkelde een plan om Newbiggin nieuw leven in te blazen en tegelijkertijd de veiligheid van haar inwoners te garanderen. Onze Engelse dochtermaatschappij Westminster Dredging Co. kreeg de opdracht om het totale project uit te voeren.

Het project bestond uit de volgende onderdelen:

- Het bestaande strand werd opgehoogd met 500.000 ton nieuw zand. Dankzij de inzet van onze grote sleephopperzuiger Oranje lag het nieuwe strand er binnen ruim drie weken.
- Op ongeveer 300 meter uit de kust is een 200 meter lange golfbreker gebouwd, waarvoor in totaal ongeveer 50.000 ton steen is gestort. Als laatste is er voor een beeld op de golfbreker een stalen platformfundering geplaatst en omringd met Core-locs®.
- Op de platformfundering werd het door Sean Henry ontworpen beeld met de naam ‘Couple’ geplaatst. Het bestaat uit twee vijf meter hoge bronzen figuren van een man en vrouw.
- De boulevard werd ingericht met nieuwe trappen naar het strand, openbaar groen en speelvelden.

Samenwerking met de lokale gemeenschap

Westminster Dredging heeft tijdens de duur van het project haar uiterste best gedaan om de inwoners zo goed mogelijk over de werkzaamheden te informeren in het besef dat de impact van het werk op de gemeenschap groot zou zijn.

Er zijn tijdelijke platforms gebouwd zodat het publiek de baggerwerkzaamheden en de bouw van de golfbreker met eigen ogen kon volgen. Ook via internet werden de mensen geïnformeerd door middel van foto's en video's en kreeg men het laatste nieuws over de voortgang van alle aspecten van het project.

Al gauw kwamen de reacties bij de projectorganisatie binnen en de belangstelling was groot. Met name de sleephopperzuiger Oranje trok dag en nacht veel publiek. De projectorganisatie stond open voor alle vragen en suggesties uit de gemeenschap en de betrokkenheid met de inwoners kreeg door de schenking van 12 zeilboten aan de lokale zeilschool een extra dimensie.

Het Newbiggin project is onderscheiden met de prestigieuze Civil Engineering Award, de 'Oscar' van de bouwwereld. 'De aanpassingen hebben een positieve uitwerking gehad op de gehele gemeenschap. Het project heeft in Newbiggin gezorgd voor een herwonnen eigenwaarde en vertrouwen in de toekomst', aldus het juryrapport. Achterin dit verslag treft u een CD aan over dit project.

Milieu

Onze milieumaatregelen die in deze rapportage zijn beschreven, zijn gericht op onze waardeketen waarbij wij primair rapporteren over het brandstof- en energieverbruik van de schepen van de centrale vloot en onze kantoororganisatie (hoofdkantoor en thuismarkten). Daarnaast geven we inzicht in de maatregelen en innovaties die een positieve bijdrage leveren aan het milieu.

Rapportagescope

		Milieu	
		Emissies (CO_2)	Mitigerende maatregelen
Corporate (Hoofdkantoor)		●	●
Baggeren & Grondverzet		●	●
Schepen	Centrale Vloot	●	●
	Decentrale Vloot		
Thuismarkten	Kantoren	●	
	Projecten		●
Internationale Projecten	Kantoren		
	Projecten		●
Nichemarkten	Kantoren	●	
	Projecten		●

Taskforce Emissies

Boskalis heeft voor het aandachtsgebied ‘uitstoot van vervuilende stoffen’ op initiatief van de Raad van Bestuur een speciale Taskforce Emissies Centrale Vloot ingesteld. De centrale vloot bestaat uit die schepen die (technisch) beheerd worden van uit het hoofdkantoor in Papendrecht en omvat de grote productieschepen. De Taskforce onderzoekt de mogelijkheden om luchtemissies terug te dringen. Allereerst door te berekenen hoe groot de emissies daadwerkelijk zijn en waardoor ze veroorzaakt worden. Verder onderzoekt de Taskforce welke eisen wet- en regelgeving stellen en welke technologische en innovatieve oplossingen al bestaan. Het gebruik van schonere brandstoffen is een goede optie, maar we voeren ook onderzoeken uit naar methoden om de SOx te verwijderen, de zogenaamde scrubbers, of de inzet van katalysatoren om de NOx uit de emissies af te breken.

We sluiten met onze maatregelen aan bij de internationale ontwikkelingen op dit gebied. Uit bedrijfseconomisch perspectief en vanuit onze maatschappelijke verantwoordelijkheid vinden wij het van groot belang deze ontwikkelingen nauwgezet te volgen.
Het terugdringen van de uitstoot van verontreinigende stoffen zoals CO_2, NOx, SOx en fijnstof staat hoog op de internationale politieke agenda. De International Marine Organisation (IMO) is verantwoordelijk voor

internationale wet- en regelgeving op dit gebied binnen de maritieme sector. De Marine Pollution Act is hierin het leidende document. Naast de IMO, hebben ook de Europese Unie en de lidstaten hun milieubeleid verder aangescherpt.
De IMO heeft zogenaamde Sulfur Emission Controlled Areas (SECA's) ingesteld, waarin strengere normen voor onder andere de uitstoot van SOx gelden. Inmiddels zijn de Baltische Zee en een groot deel van de Noordzee uitgeroepen tot SECA's. De verwachting is dat andere Europese, Aziatische en Amerikaanse kustwateren zullen volgen. Doel van dit alles is om de lucht- en waterverontreiniging terug te dringen door vlooteigenaren aan te moedigen om schonere brandstoffen te gebruiken. Maar ook om de ontwikkeling van technieken voor reiniging van uitgestoten materiaal een stap verder te brengen. Boskalis spant zich in om voor de eigen vloot dergelijke technieken toe te passen.

Emissiereducerende maatregelen en green ship recycling

Initiatiefnemer van internationaal onderzoeksprogramma Building with Nature

Investeren in R&D om ecologische effecten te verkleinen

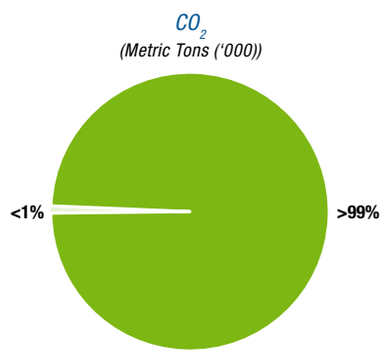
Brandstofverbruik en emissies centrale vloot en kantoren

In onderstaande tabellen is weergegeven hoe groot het brandstofverbruik en de emissie van CO_2 van de schepen van onze centrale vloot zijn geweest. De omvang van de emissies is recht evenredig met het brandstofverbruik. De totale vloot van Boskalis omvat circa 300 vaartuigen. In deze rapportage beperken wij ons tot de productieschepen zoals de cutters, sleephopperzuiger en backhoes omdat die de meeste CO_2-uitstoot produceren (zie bijlage Materieeloverzicht).
Voor de rapportage over de milieubelasting van het kantorennet van Boskalis, beperken wij ons in 2009 tot het energieverbruik (gas en elektriciteit). Het gaat om de Nederlandse vestigingen en de buitenlandse kantoren in de thuismarkten. Uit het overzicht blijkt dat de CO_2-uitstoot van Boskalis voor het overgrote deel verklaard wordt door de centrale vloot en dat de bijdrage van de kantoren in de thuismarkten minder dan 1% bedraagt.

Emissie-reducerende maatregelen

Voor de centrale vloot hebben wij een inventarisatie gemaakt van verwachte wetgeving en aan de hand daarvan onze strategie bepaald. Onze aandacht richt zich op het reinigen van bilge- en ballastwater, foulinglimits en shiprecycling.

	Brandstof m^3 ('000)	**Elektriciteit** KWh (miljoen)	**Gas** Mj (miljoen)	**CO_2** Metric Tonnes ('000)
Centrale vloot				
Heavy Fuel (HFO)	121,7			382,0
Distillate Fuel (MDO/MGO)	74,5			201,5
Kantoren				
Elektriciteit en Gas		7,3	6,9	4,5
Totaal	**196,2**	**7,3**	**6,9**	**588,0**

Bilgewater

Bilgewater is een mengsel van water en olie, dat gedurende de inzet van het materieel ontstaat in de machine- en pompkamer. In de machinekamer maken we al gebruik van bilgewater-separatoren, die olie en water scheiden. De olie wordt ingezameld door de daartoe bevoegde instanties. In de pompkamer wordt bilgewater veroorzaakt door het primaire baggerproces, bijvoorbeeld tijdens het inspecteren van de baggerpomp.

Ballastwater

Ballastwater bevat een verscheidenheid aan organismen. Uit onderzoek van onder meer de IMO is gebleken dat bepaalde organismen bij ontballasten schade kunnen aanrichten aan de lokale ecologie. Wij zullen proberen door spoeling van ballasttanks of plaatsing van ballastwater-treatmentsystemen de invloed van ballastwater te minimaliseren. In 2009 zijn twee nieuwe sleephopperzuigers die in 2010 in de vaart worden genomen, uitgerust met zo'n ballastwater-treatmentsysteem.

Foulinglimits

Evenals ballastwater kunnen organismen als aangroei aan het onderwaterschip schade veroorzaken aan ecologie. Onze schepen worden voorzien van een antifoulinglaag om de aangroei te verminderen. Minimale aangroei is echter niet te vermijden. Dit komt onder meer doordat onze schepen een hoge bezettingsgraad kennen waardoor ze weinig aan wal beschikbaar zijn voor een antifoulingbehandeling. Maar ook de eigenschappen van de huidige, milieuvriendelijkere verfsystemen hebben meer aangroei tot gevolg. Daarom hebben wij, in samenwerking met onze verfleveranciers, proefvlakken aan het onderwaterschip van enkele stationaire en varende schepen aangebracht. In 2010 moet deze proef meer inzicht opleveren.

Shiprecycling

Boskalis zorgt dat schepen die definitief uit de vaart worden genomen op een groene manier worden gerecycled volgens onze normen en onder onze verantwoordelijkheid. Ze worden voorzien van een Inventory of Hazardous Materials. Dit betekent dat het schip wordt onderzocht op de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. De uitkomst wordt vastgelegd in een rapport dat wordt voorgelegd aan en gecertificeerd door een onafhankelijk bureau, zoals het internationaal erkende classificatiebureau Bureau Veritas. Deze rapportage vormt de handleiding voor het recyclingbedrijf dat onder onze auspiciën voor de verwijdering en verantwoorde afvoer van deze stoffen zorgdraagt. Deze inventarisatie hebben wij in 2009 uitgevoerd voor de recycling van de WD Severn (zie ook de thematekst in ons Jaarverslag). Wij brengen ook de mogelijke aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in onze nieuwbouwschepen in kaart en voorzien bestaande schepen in de toekomst van een Inventory of Hazardous Materials. Een dergelijke inventarisatie heeft recent plaatsgevonden op een van onze nieuwste sleephopperzuigers, de Gateway.
Wij voldoen hiermee aan de "International Convention for the Safe and Environmentally Sound Recycling of Ships", opgesteld door IMO.

Maatregelen in samenwerking met onze leveranciers

Scheepsmotoren

Boskalis en Wärtsilä Netherlands B.V. (Wärtsilä is een van de grootste leveranciers van scheepsmotoren) hebben op het gebied van rookgasreiniging de volgende acties genomen:

- Wärtsilä heeft een ombouwkit ter reductie van het smeerolieverbruik ontwikkeld, waarbij technologie van de nieuwste diesels wordt gebruikt op Stork TM 410 motoren. In samenwerking met Wärtsilä is een pilot op een van onze grootste snijkopzuigers afgerond waarbij een motor werd voorzien van nieuwe cilindervoeringen, zuigers en kleppen. Deze optimalisatie heeft erin geresulteerd dat het smeerolieverbruik is teruggebracht tot minder dan de helft. Wij zijn nu bezig het optimalisatieprogramma op andere

schepen toe te passen. Boskalis werkt graag aan dit soort projecten mee. Uiteindelijk profiteert de hele industrie hiervan want ook elders in de scheepvaart, en ook bij onze concurrenten, zijn nog veel van dit type motoren in gebruik.

- Voor het nieuw te bouwen valpijpschip zijn scheepsmotoren gekozen met elektronische injectie, waardoor deze motoren in deellast-bedrijf efficiënter (milieuvriendelijker) draaien. Tevens zijn in overleg met Wärtsilä deze motoren geoptimaliseerd voor de toekomstige NOx emissie-eisen.

Vetverbruik

Om het vetverbruik op onze oudere schepen te reduceren, hebben wij in samenwerking met TrustLube B.V. een geavanceerde oplossing ontwikkeld. Deze zorgt ervoor dat er aanzienlijk minder smeermiddel nodig is om cruciale onderdelen te smeren. Het nieuwe systeem wordt inmiddels toegepast op vier van onze snijkopzuigers. Doordat er veel efficiënter wordt gesmeerd, is het vetverbruik per snijkopzuiger fors teruggebracht. Ook zijn we aan het onderzoeken of het gebruik van biologisch afbreekbaar vet mogelijk is.

Gieterijen

Met onze gieterijen is een scrap management programma ontwikkeld waardoor restmateriaal gietwerk gerecycled wordt; dit geldt zowel voor pomphuizen, waaiers als cuttertanden.

Maatregelen naar aanleiding van het onderzoeksprogramma Building with Nature

Building with Nature is een innovatieprogramma dat zich richt op de ontwikkeling van nieuwe inrichtingsconcepten van rivier-, kust- en delta-gebieden. Het doel van het programma is om te onderzoeken hoe menselijke activiteiten en natuur elkaar optimaal kunnen versterken. Meer specifiek wordt gekeken naar effecten van menselijk ingrijpen op het ecosysteem. Ook wordt onderzocht hoe werkmethoden zo kunnen worden aangepast dat de milieueffecten minimaal zijn. Het onderzoek

moet leiden tot duurzame ontwerpstandaarden die internationaal geaccepteerd worden. Klanten krijgen hiermee een onafhankelijk toetsingskader ter beschikking. Boskalis kan met deze kennis waarde creëren en opschuiven in de waardeketen.

Boskalis is een van de initiatiefnemers en investeringspartners in dit programma. De Stichting Ecoshape voert het programma uit. Naast de Nederlandse overheid en Nederlandse ondernemingen zijn universiteiten en kennisinstituten aangesloten. Ecologische, technologische en beleidswetenschappelijke kennis wordt op deze manier gebundeld. Het programma omvat een viertal concrete cases: de Hollandse Kust, het Markermeer- IJsselmeergebied, de Zuidwestelijke Delta en Singapore. Met wetenschappelijk onderzoek binnen een aantal natuurwetenschappelijke- en governancethema's worden bestaande kennisleemten eerst opgevuld. Het programma loopt van 2008-2012. Boskalis investeert jaarlijks € 500.000 in dit innovatieprogramma.

Door deze generieke instrumenten te combineren met technologische expertise en specifieke gebiedskennis levert Building with Nature een bijdrage aan het duurzaam beheren en ontwikkelen van dichtbevolkte rivier-, delta- en kustgebieden wereldwijd. Het programma vormt daarmee een belangrijke bouwsteen voor het handhaven van de leefbaarheid in onze eigen delta. Daarnaast heeft het een belangrijke functie in het verwerven van een blijvend vooraanstaande, internationale positionering van Nederlandse bedrijven die actief zijn op het gebied van duurzame waterbouw.

Inzet R&D-afdeling en eigen ingenieursbureau

Boskalis zet de expertise van de Research & Development afdeling en het eigen ingenieursbureau Hydronamic in om de ecologische effecten van baggerwerken te mitigeren dan wel te minimaliseren. Vaak voeren wij ons werk uit in kwetsbare natuurgebieden, zowel op zee als aan land. Met geavanceerde voorspellingsmodellen, monitoring en het zorgvuldig kiezen van werkmethoden en materieel hebben wij inmiddels een naam opgebouwd in werken met respect voor de ecologie. Op onze website treft u onder ‘Duurzaamheid’ een aantal case studies aan die onze aanpak illustreren.

In de Malediven zijn wij betrokken bij het Safer Islands project waarmee de overheid van de Malediven de veiligheid en leefbaarheid wil verbeteren. De regering wil de populatie concentreren op een kleiner aantal eilanden dan de 200 die nu bewoond zijn en de bewoners beschermen tegen de gevaren van klimaatverandering. De komende tien jaar worden 15 eilanden groter en veiliger gemaakt.
Boskalis heeft al eerder de eilanden Vilufushi en Viligili vergroot en beveiligd tegen de dreigende zeespiegelstijging. Voorbereidingen voor drie andere eilanden zijn in 2009 getroffen. De Malediven zijn een bekend duikersparadijs, beroemd om de prachtige koralen. Bescherming van deze kwetsbare, natuurlijke habitat zien wij als een belangrijke opdracht. Hoe wij hiermee omgaan, is te lezen in het interview met twee van onze medewerkers in de thematekst in dit hoofdstuk op pagina’s 36 t/m 39.

Kennis van hoe koraal zich gedraagt, brengen wij ook in bij het project Jamaica waar een cruiseshipterminal in aanbouw is. Speciaal voor dit schip moet het bestaande toegangskanaal worden verdiept en verbreed. Aan beide zijden van het kanaal liggen grote koraalriffen. Aan het behoud daarvan stelt de Jamaicaanse overheid hoge eisen. Alle gezonde stukjes koraal groter dan 10 centimeter worden verplaatst naar een nieuwe locatie met eenzelfde diepte en vergelijkbaar ecosysteem. Het gaat hier om een ongekend groot relocatieproject van in totaal 160.000 koraaldelen over een oppervlakte van 11 hectaren. Meer details over hoe de verplaatsing in zijn werk gaat leest u eveneens op pagina’s 38 en 39.

Inzet dochteronderneming Boskalis Dolman

Ook kan onze expertise worden ingeschakeld bij sanering van (water)bodems. Onze dochtermaatschappij Boskalis Dolman voert zowel nationaal als mondiaal aansprekende bodemsaneringen uit waarbij ernaar wordt gestreefd zoveel mogelijk materiaal te hergebruiken na bewerking. Ter ondersteuning van haar activiteiten beschikt Boskalis Dolman over een eigen bedrijfsbureau, onderzoeksafdeling en laboratorium. In 2009 begon Boskalis Dolman aan een omvangrijk bodemsaneringsproject: het Fox River project in de VS. In het hoofdstuk Maatschappij gaan wij hier nader op in. Ook op haar eigen website www.boskalisdolman.nl wordt aan dit project aandacht besteed.

Bescherming kwetsbare ecosystemen op de Malediven en in Jamaica

Op de Malediven en op Jamaica voert Boskalis infrastructurele projecten uit waarbij de bescherming van koralen een cruciale rol speelt. Voor beide projecten worden alternatieve oplossingen gekozen om zo min mogelijk schade aan te brengen aan deze kwetsbare ecosystemen.

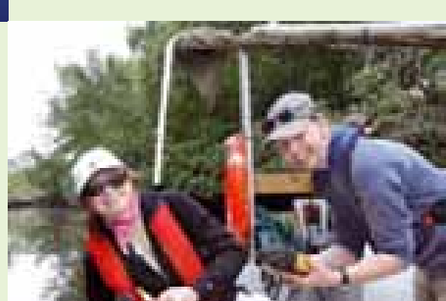
In het kader van het ontwikkelingsplan Safer Islands wil de regering van de Malediven de populatie concentreren op een kleiner aantal eilanden. Zo kunnen bewoners worden beschermd tegen de gevaren van klimaatverandering. De komende tien jaar worden 15 eilanden groter en veiliger gemaakt, waarvan Boskalis er drie voor haar rekening neemt. “Boskalis heeft ervaring in deze regio met de eilanden Vilufishi en Viligili, die in 2004 getroffen zijn door een tsunami”, vertelt Stefanie Ross, project engineer marine environment bij Hydronamic. “De werkmethoden en leerpunten uit die projecten nemen wij mee naar dit Three Island project.”

Vertroebeling voorkomen

De drie eilandjes hebben een oppervlakte van circa 750 x 350 meter en liggen op slechts 1,1 meter boven zeespiegelniveau. Boskalis gaat de landoppervlakte bijna verdubbelen en de eilanden ophogen tot 1,40 meter. Een zeewering moet extra bescherming bieden tegen de hoge zeestand. Vertroebeling van het zeewater doordat de bodem wordt omgewoeld, is een van de belangrijkste nadelige neveneffecten van baggerwerkzaamheden. Hierdoor is de lichtinval tijdelijk minder wat belemmerend kan werken op de flora en fauna onder water, waaronder koralen. Wij zorgen met geavanceerde werkmethodes dat de

Herstelwerkzaamheden op Vilufushi

vertroebeling tot een minimum wordt gereduceerd. Rondom de landwinningsgebieden wordt een gesloten dijk gebouwd zodat vertroebeld water niet weg kan stromen. Meerdere bassins zorgen ervoor dat het water tot rust kan komen en kleine deeltjes kunnen bezinken. Zodra een bassin is volgestort, loopt het water door naar het volgende. Stefanie Ross: “Wat we geleerd hebben bij Vilufushi is dat we altijd bezinkruimte moeten overhouden. De laatste paar duizend kubieke meter zand wordt dan op het laatst vanaf land gestort. Die werkwijze is al succesvol toegepast bij Viligili.”

Koraal beschermen

“Vertroebeling minimaliseren en zorgen dat we zo min mogelijk koraal raken, zijn onze uitdagingen. Verplaatsen van koraal is technisch een optie maar, gezien de gekozen plek voor de landwinning, is de impact op het koraal erg beperkt.” De eilanden liggen op een ondiep rif. Op plekken waar de waterdiepte varieert van 10 centimeter tot 1 meter groeit minder koraal. Juist op die plekken heeft Boskalis het nieuwe land en de zeewering gepland. Zo min mogelijk zand en een zo kort mogelijke zeewering zijn eveneens uitgangspunten van het ontwerp. Om aan zand te komen, worden de opties onderzocht die de minste schade aan het rif veroorzaken. Stefanie: “Erosie- en sedimentatieprocessen wegen we ook mee. Immers, we willen niet dat door onze ingrepen een eilandje verderop over een paar jaar zomaar onder water verdwijnt. Al deze afwegingen zetten we momenteel op een rij in de milieueffectrapportage.”

Grootschalige verplaatsing van koraal op Jamaica

Verplaatsing van koraal is op Jamaica wel een goede optie en zelfs een eis van de regering. Doel is te voorkomen dat koraal wordt vernietigd door menselijk ingrijpen. “Verplaatsen is goed mogelijk, maar je kunt niet zomaar op een willekeurige plek koraal neerzetten. Koralen vermenigvuldigen zich jaarlijks en kiezen daarvoor de beste plek. Als er te weinig licht of vervuiling is, groeit er geen koraal”, vertelt Astrid Kramer, junior environment engineer bij Hydronamic. “Om koraal te verplaatsen is het nodig dat het onder vergelijkbare ecologische omstandigheden en op vergelijkbare diepte verder kan leven.”
Op Jamaica wordt een cruiseshipterminal gebouwd waarvoor het toegangskanaal moet worden verdiept en verbreed. Beide zijden van het kanaal bestaan uit grote koraalriffen. De opdrachtgever heeft een goede adoptielocatie gevonden, zo’n 500 meter verwijderd van de oorspronkelijke plek. Een ingrijpende operatie die onder verantwoordelijkheid van Boskalis wordt uitgevoerd.

De grootschalige verplaatsing van koraal op Jamaica

Zorgvuldige werkmethodes

Op de locaties aan beide zijden van het kanaal is een grid op de zeebodem gelegd van 10 bij 10 meter. Alle geschikte koraaldelen worden inclusief een stuk substraat door duikers losgemaakt van de bodem waardoor het koraal zelf niet aangeraakt hoeft te worden. De stukken worden in grote manden geplaatst. Het volgende team duikers haakt de volle manden aan bootjes en vaart ermee naar de nieuwe plek. Daar zorgt weer een ander duikersteam dat het koraal bevestigd wordt op de zeebodem. Een stukje substraat met daarop een kolonie koralen wordt of gelijmd met een speciale epoxie of vastgezet in een mal gevuld met onderwatercement. De zeer grote stukken worden met pinnen vastgeboord in de rotsbodem. “Het gaat over 11 hectaren koraal die op deze manier worden verplaatst. Het is een hele grote operatie”, vertelt Kramer. “We zijn in oktober begonnen met een team van 24 Jamaicaanse duikers. Inmiddels zijn er dagelijks 80 duikers aan de slag die waarschijnlijk in juni 2010 klaar zijn.”

Constante monitoring

Alle duikers zijn van tevoren getraind en worden dagelijks op de hoogte gehouden van bijzonderheden. Wekelijks controleert de Jamaicaanse overheid of het werk goed wordt uitgevoerd. Ook de opdrachtgever laat audits uitvoeren door een onderzoeksbureau. “Onze onderaannemer doet zelf ook monitoring en blijft dat nog een tijd doen. Pas na een jaar of vijf kan een uitspraak gedaan worden of het koraal goed is aangeslagen op de nieuwe plek”, vertelt Kramer. “Wij leren zelf ook veel van dit project en nemen die praktische kennis mee naar volgende projecten. We kunnen dan bijvoorbeeld de opstartfase verkorten, weten welke materialen we nodig hebben en we kunnen een betere kostencalculatie maken.”

Onze medewerkers

In de visie van Boskalis zijn onze mensen, meer nog dan ons materieel, de onderscheidende factor in het succes van ons bedrijf. De Raad van Bestuur draagt die visie actief uit en hecht grote waarde aan een toekomstgericht Human Resources (HR)-beleid.
Het HR-beleid ondersteunt de strategie van Boskalis om een leidende maritieme dienstverlener te blijven en een voorkeurswerkgever in de branche te zijn. Het is erop gericht om de juiste competenties en hoogwaardige kennis en kunde op te bouwen en te behouden.

Rapportagescope

		Medewerkers		
		Profiel en omvang	Opleidingen	Diversiteit
Corporate (Hoofdkantoor)		✓	✓	✓
Baggeren & Grondverzet		✓	✓	✓
Schepen	Centrale Vloot	✓	✓	✓
	Decentrale Vloot			
Thuismarkten	Kantoren	✓	✓	✓
	Projecten			
Internationale Projecten	Kantoren	✓	✓	✓
	Projecten			
Nichemarkten	Kantoren	✓	✓	✓
	Projecten			

Organisatie

Het Corporate HR-beleid heeft als reikwijdte medewerkers met een Nederlands arbeidscontract die in binnen- en buitenland op kantoor, projecten en schepen werkzaam zijn en alle buitenlandse medewerkers aan boord van de schepen. De thuismarkten verzorgen zelf hun operationele HR-taken. De Corporate HR-afdeling ondersteunt de thuismarkten in hun Management Development- en beloningsbeleid. De verdergaande internationalisering van ons bedrijf vraagt om een bedrijfsbrede, professionele HR-ondersteuning en optimale benutting van onze gezamenlijke HR-kennis. In onze thuismarkt Mexico en in onze projectenorganisatie Australië hebben wij met dit doel in 2008 en 2009 HR-managers benoemd die de lokale HR-organisatie verder opbouwen.
De Corporate HR-staf heeft zowel een ondersteunende als operationele verantwoordelijkheid. Naast reguliere HR-taken zoals werving en selectie, opleiden, beoordelen en arbeidsverhoudingen, zorgt de HR-staf voor een optimale personeelsbezetting op de projecten en de schepen en alle administratieve en logistieke werkzaamheden die daarbij komen kijken.

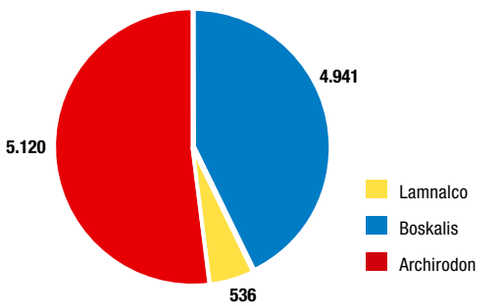
Samenstelling medewerkersbestand

In de bijlage hebben wij alle relevante tabellen opgenomen.

Aantal medewerkers

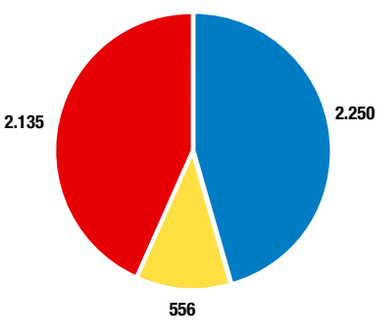
Per eind 2009 was het totale personeelsbestand van Boskalis 10.597 medewerkers. In dit aantal zijn ook proportioneel de medewerkers in dienst van onze deelneming Lamnalco (536) en Archirodon (5.120) meegerekend.

Personeelsbestand Boskalis, incl. deelnemingen

Exclusief de proportionele deelnemingen bedroeg het aantal medewerkers in dienst bij Boskalis in 2009 4.941. Het aantal medewerkers is met 5,6% afgenomen ten opzichte van eind 2008 (5.236).

Aantal medewerkers naar land, excl. deelnemingen

Hoofdkantoor
Nederland *(556)*

Thuismarkten
Nederland *(587)*
Duitsland *(172)*
Nordic (Finland + Zweden) *(294)*
Verenigd Koninkrijk *(187)*
Mexico *(500)*
Nigeria *(395)*

Vloot en internationale projecten
Nederlandse internationale pool *(786)*
Midden-Oosten *(238)*
Australië *(469)*
Filippijnen *(480)*
Baltische Staten *(141)*
Rusland/Oekraïne *(42)*
Overig *(94)*

Onze mensen zijn de onderscheidende succesfactor

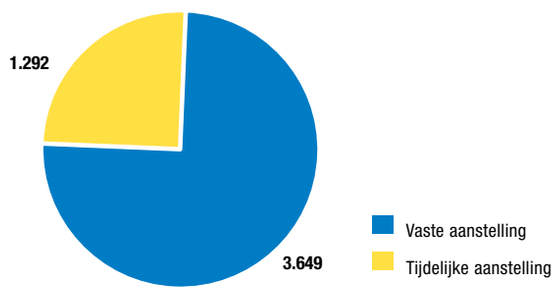
Breed pallet aan competenties en hoogwaardige kennis en kunde

Zorg voor het welzijn van onze internationale projectmedewerkers

Contractvorm

Van de 4.941 medewerkers heeft 73,9 % een vaste aanstelling, waarmee we een relatieve toename in de vaste aanstellingen zien ten opzichte van 2008. Boskalis streeft naar een flexibele schil om te kunnen mee-ademen met de vraag in de markt. De verhouding vaste contracten en tijdelijke contracten achten wij in dit verband passend. In de landen waar wij veel projecten uitvoeren (Nigeria, Australië, Midden-Oosten) hebben wij relatief veel medewerkers met een tijdelijk (projectgerelateerde) aanstelling waarbij deze verhouding oploopt tot 90% tijdelijk versus 10% vast.

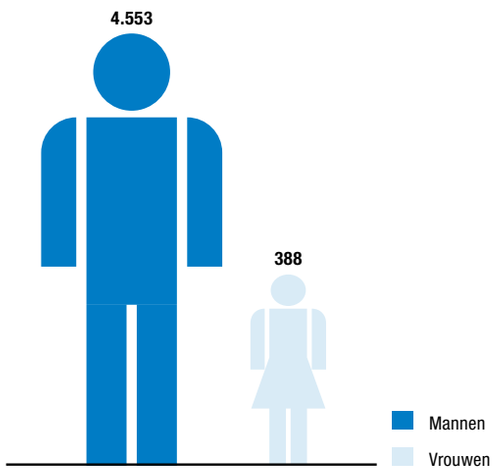
Contractvorm medewerkers, excl. deelnemingen

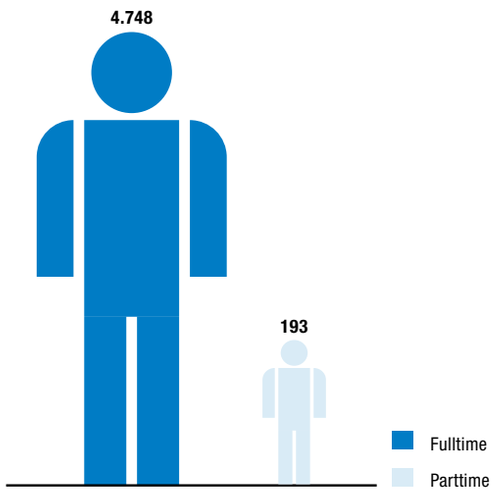
Verhouding man/vrouw, parttime/fulltime

De aard van onze branche, onze (technische) werkzaamheden en de functies aan boord van de schepen leiden tot een relatief hoog aantal mannen en weinig parttimers in ons bedrijf. Ook de soms langdurige uitzending naar projectlocaties overal ter wereld speelt daarbij een rol. De instroom van nieuwe medewerkers komt vaak uit de maritiem-technische opleidingen waar meestal ook meer jongens dan meisjes voor kiezen. De verhouding mannen en vrouwen bleef over 2008 en 2009 gelijk met 7,9% vrouwen ten opzichte van 92,1% mannen. Tussen de diverse landen zien we wel duidelijke verschillen in deze verhouding. In Nederland en in de thuismarkten varieert het percentage vrouwen tussen de 9% en 20%.
Het percentage parttimers is ten opzichte van 2008 licht gestegen van 3,4% naar 3,9%. Het relatief hoge aantal fulltime-contracten heeft wederom te maken met de aard van onze projectenorganisatie met langdurige uitzending naar projectlocaties overal ter wereld.

Verhouding man/vrouw, parttime/fulltime

Verhouding parttime/fulltime

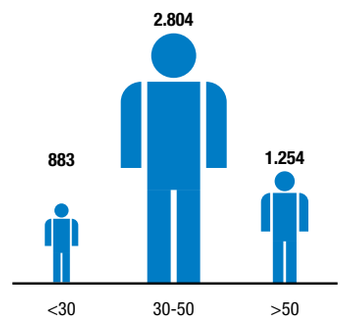
Leeftijdsopbouw

De leeftijdsopbouw binnen Boskalis is evenwichtig. Wij beschikken over een relatief jonge populatie waarvan driekwart jonger is dan 50 jaar. Ruim de helft (57%) van de medewerkers valt in de leeftijdscategorie van 30 tot 50 jaar, evenals in 2008. De groep vijftigplussers stijgt licht doordat wij meer ervaren mensen in die leeftijd hebben aangenomen en doordat de interne doorstroom goed werkt. Vooral in Duitsland, de Scandinavische landen en het Verenigd Koninkrijk is het percentage oudere medewerkers relatief iets hoger.

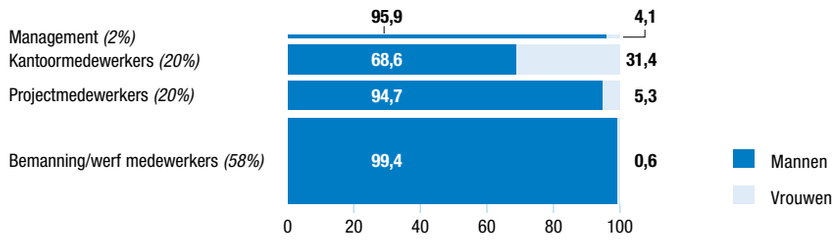
Functiegroepen

De verhouding kantoormedewerkers (kantoorstaf en management) ten opzichte van operationele

Leeftijdsopbouw

Functiegroepen verhouding man/vrouw - 2009 (in %)

medewerkers (projectmedewerkers, bemanning en werfpersoneel) is bij Boskalis: 22-78. Op het hoofdkantoor in Nederland is het aandeel management en stafmedewerkers groter vanwege de corporate-activiteiten die hier worden uitgevoerd.

Opleiding en Ontwikkeling

Boskalis staat voor de uitdaging steeds complexere maritieme vraagstukken voor klanten op te lossen. Klanten zoeken naar nieuwe samenwerkingvormen en schakelen Boskalis al in de ontwerpfase van een project in ('early contractor involvement'). Dit leidt tot nieuwe contractvormen die andere kwaliteiten van ons vragen. Bovendien moeten wij rekening houden met de steeds strengere milieueisen die klanten en overheden stellen. Behalve baggertechnische innovaties die hiervoor nodig zijn, vragen deze ontwikkelingen om de juiste kennis en competenties van onze medewerkers. Boskalis investeert gericht in de ontwikkeling van haar medewerkers. Training en opleiding zijn belangrijke bouwstenen voor loopbaanontwikkeling en management development, het ontwikkelen van operationele kennis en kunde en het bouwen aan een gemeenschappelijke leiderschapsstijl en cultuur. Gemiddeld genomen heeft iedere medewerker in 2009 iets minder dan 2 dagen training gevolgd. Er is vooral geïnvesteerd in training voor de bemanningen op de schepen en het werfpersoneel.

Opleiding operationele medewerkers

Voor onze operationele medewerkers zijn opleidingsmatrices ontwikkeld. Behalve vakopleidingen maken ook verplichte veiligheids-trainingen en milieutrainingen daar onderdeel van uit. Op deze wijze zorgen wij dat onze operationele medewerkers steeds voldoen aan de vakbekwaamheidseisen die klanten of overheden stellen.

De International Dredging Academy – die in samenwerking tussen Boskalis en het Scheepvaart en Transport College (Rotterdam) is ontwikkeld – is qua vorm en inhoud meer praktijk- en prestatiegericht gemaakt. Doel is dat de vlootmedewerkers die hieraan deelnemen beter in staat zijn hun functie uit te voeren en sneller kunnen doorgroeien. Wij willen op deze manier meer binding creëren en de personeelsbezetting op de vloot kwalitatief op peil houden.

Management development

Boskalis loopt voorop in de branche met gerichte managementopleidingen op verschillende niveaus en voor verschillende groepen leidinggevenden. Naast het management op kantoor- en projectlocaties is er veel aandacht voor het versterken van leiderschap op onze schepen. Met deze doelgroepgerichte opleidingen nemen wij onze medewerkers mee in de ontwikkeling van ons bedrijf. Zij worden goed toegerust om te kunnen anticiperen op nieuwe vragen uit de markt.

Ondersteuning van de business

Circa 40 van onze specialisten hebben via TIAS Nimbas (Tilburg) – speciaal voor Boskalis ontwikkelde – maatwerkprogramma's gevolgd. Het gaat om programma's op het gebied van internationaal contractmanagement en financieel & risicomanagement.
In 2008 werd het eerste Boskalis Operational Development Program (BODP), dat eind 2006 van start ging, afgerond. In 2009 zijn twee nieuwe BODP-advanced-programma's van start gegaan. De 'advanced track' is bedoeld voor jongere projectmanagers die de potentie hebben om in de toekomst leiding te geven aan complexere projecten. Het doel van het programma is om de deelnemers te laten functioneren als 'projectmanagers nieuwe stijl', met meer visie, inzicht en kennis wat betreft het leidinggeven aan complexe projecten. Dankzij deze training hebben wij altijd de juiste vaardigheden in huis om onze strategische focus als toonaangevende aanbieder van geïntegreerde infrastructurele en maritieme diensten gestalte te geven. Door het programma is tevens een community of practice van projectmanagers ontstaan, waarvan de leden kennis en ervaringen kunnen uitwisselen en elkaar kunnen steunen en coachen.
Toekomstige versies van het programma worden uitgebreid met meer praktische aspecten als contractmanagement en contractfinanciering.

Voor de Europese thuismarkten is een nieuw programma ontwikkeld voor het middle management. In dit Boskalis Homemarket Development Program ligt de focus behalve op leiderschapsvaardigheden en de uitvoeringspraktijk tevens op het vergroten van commerciële vaardigheden, contractmanagement en portfoliomanagement. In 2009 zijn 14 deelnemers gestart met deze opleiding.

Ontwikkelingen managementpotentieel op de vloot

Boskalis heeft verschillende maatwerkprogramma's ontwikkeld voor leidinggevenden op de vloot.

Het Boskalis Maritime Development Program (BMDP) is gericht op het management van onze schepen, de kapiteins en hoofdmachinisten. Leiderschap, persoonlijke effectiviteit, teambuilding en het versterken van interne netwerken zijn de bouwstenen van dit management development programma. De eerste groep van 22 deelnemers rondt in 2010 dit programma dat twee jaar duurt, af.
In vervolg hierop is een internationaal programma ontwikkeld voor eerste officieren uit zowel Nederland, Rusland als de Baltische staten. Deze Maritime Leadership Course bundelt de individuele en collectieve opleidingsbehoeften en heeft een sterke verbinding met de praktijk. 'Leren door toe te passen' is hier eveneens het motto. Evenals het BMDP is dit programma ook bedoeld om persoonlijke effectiviteit te vergroten en het internationale Boskalis-netwerk te versterken. Daarnaast is het doel de doorstroom naar hogere functies op een constructieve manier te begeleiden. In 2010 zullen 15 deelnemers aan deze course deelnemen.

Behalve aan managementvaardigheden besteedt Boskalis ook veel aandacht aan de vakbekwaamheid van stortbazen. Via een tweejarig, praktijkgericht opleidingsprogramma zijn inmiddels 9 potentiële stortbazen, verantwoordelijk voor de zandverdeling onshore, opgeleid.

Loopbaanplanning

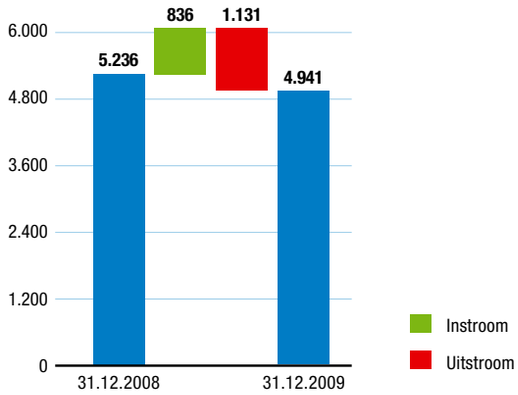
Boskalis kent voor medewerkers met een Nederlands arbeidscontract en de buitenlandse medewerkers aan boord van de schepen een tweejaarlijkse ontwikkelingscyclus. Iedere medewerker heeft een competentiegesprek met zijn leidinggevende, waarin zijn functioneren en ontwikkelingsopties aan de orde komen. In de cyclus 2008-2009 heeft het overgrote deel van de medewerkers zo'n competentiegesprek gehad.

Werving & Selectie

Instroom

De onzekere economische ontwikkelingen maakten dat wij ons terughoudend hebben opgesteld met wervingsactiviteiten in 2009 om zo flexibel mogelijk te kunnen blijven anticiperen op veranderingen in de vraag. In 2009 zijn voornamelijk plaatsen opgevuld die vrijvielen door natuurlijk verloop.

Verloop

Uitstroom

Vanwege de bewegelijke aard van het bedrijf (projecten opschalen en weer afbouwen) is de organisatie ingesteld op het flexibel inzetten van medewerkers, afhankelijk van de capaciteitsvraag. Behalve de uitstroom als gevolg van het afronden van een project of omdat wij tijdelijke contracten niet verlengen (66,8% van de totale uitstroom), vrijwillig ontslag (16,2% van de totale uitstroom), verlaten medewerkers ons bedrijf ook via een natuurlijk verloop, zoals het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd (6,5% van de totale uitstroom).

Arbeidsmarktcommunicatie

Boskalis wil zich nadrukkelijk als aantrekkelijke werkgever blijven manifesteren bij de relevante doelgroepen in de internationale arbeidsmarkt. We hebben ons gepresenteerd op de volgende technische universiteiten en hogescholen:

- Meerdere (technische) universiteiten en hbo-instellingen binnen Nederland
- University of Plymouth (VK)
- University of Cardiff (VK)
- Universiy of Brest (Frankrijk)
- Cebu Maritime University (Fillipijnen)
- Estonian Maritime Academy
- Latvian Maritime Academy
- Lithuanian Maritime Academy
- Admiral Makarov State Maritime Academy
- Baltic Fishing Fleet State Academy
- Odessa National Maritime Academy (and Technical Fleet College)

Informatie over ons bedrijf en onze vacatures is in toenemende mate zichtbaar en vindbaar op de verschillende sociale netwerken op internet. Wij verwachten veel van deze communicatieplatformen, in de wetenschap dat tweederde van de wereldwijde internetpopulatie inmiddels actief is op een social network. Het aantal mensen dat zich op deze manier op een andere baan oriënteert, neemt duidelijk toe.

Welzijn

Pensioenregelingen

Boskalis kent voor diverse groepen medewerkers verschillende regelingen voor het treffen van een oudedagsvoorziening. Deze regelingen kunnen bestaan uit het toekennen van een formele pensioentoezegging binnen een daarvoor opgericht fonds of een daarvoor afgesloten verzekering (beschikbare premieregeling of een salaris/diensttijd-regeling). Ook wordt wel gekozen voor het afdragen van premies aan nationale fondsen of het toekennen van een vergoeding voor individuele opbouw van een voorziening.

Goede huisvesting voor onze internationale medewerkers

Boskalis stelt hoge eisen aan de operationele medewerkers die vaak lange dagen maken op verre locaties. Wij stellen daar goede woon- en

recreatievoorzieningen tegenover bij voorkeur op of dichtbij de projectlocatie. Soms hebben deze woonvoorzieningen een permanent karakter en worden ze uit duurzame materialen opgetrokken. Ze kunnen dan later door lokale gebruikers worden overgenomen. Als het om tijdelijke voorzieningen gaat, maken we vaak gebruik van (airconditioned) geprefabriceerde units. Soms schakelen we een tussenpersoon in die voor lokale woonruimte zorgdraagt. We blijven dan wel monitoren of de voorzieningen voldoen aan onze eisen, die van onze klanten en de wettelijke normen.
Boskalis hanteert eigen normen voor woonruimte waarbij we ervoor zorgen dat alle medewerkers voldoende ruimte en privacy hebben. Verder wordt er aandacht besteed aan goede medische voorzieningen, mogelijkheden voor ontspanning, zoals fitness en is er ruimte voor internet en communicatie met het thuisfront. Zie ook het interview op pagina's 48 en 49 over het project Khalifa Port in Abu Dhabi waaraan Kroonprins Willem-Alexander en Prinses Máxima in januari 2009 een bezoek brachten.

Verzuimpercentage	**2009**
Nederland en Mexico	**2,95%**
Rest organisatie	**0,99%**

Verzuim

Verzuimgegevens worden bij Boskalis op verschillende bases bijgehouden. Wij meten het

verzuim in Nederland en Mexico op basis van kalenderdagen (zevendaagse werkweek). In de andere landen registreren wij het verzuim op basis van een vijfdaagse werkweek. Vandaar dat wij in de tabel op de pagina hiernaast twee percentages presenteren en voor Boskalis als geheel geen verzuimpercentage kunnen berekenen.

Mexicaanse griep

Boskalis heeft in 2005 een Emergency Response Team (ERT) ingesteld; een samenwerking van het Havenziekenhuis, de afdeling HR en de afdeling SHE-Q, dat procedures en maatregelen heeft opgesteld voor als zich een calamiteit voordoet. Wij waren daarom goed voorbereid op een eventuele uitbraak van de Mexicaanse griep. Allereerst hebben wij onze medewerkers in onze thuismarkt Mexico en degenen die naar het land reisden hierover geïnformeerd. Reizen naar Mexico die niet strikt noodzakelijk waren zijn afgeraden. We hebben binnen het gehele concern de procedures en maatregelen nog eens onder de aandacht gebracht bij het management. Via Health Flashes zijn de medewerkers geïnformeerd. Aan de hand van een risicoinventarisatie hebben wij in kaart gebracht wat de impact van een besmetting zou zijn op onze schepen en projecten. Aan de hand van de uitkomsten zijn noodplannen opgesteld. In goede samenwerking met het Havenziekenhuis in Rotterdam hebben wij gezorgd dat er preventief medicatie (Tamiflu) is verspreid naar onze projectlocaties. Naarmate duidelijk werd dat de ernst van de situatie meeviel, is het intensieve overleg over dit onderwerp afgebouwd. Het ERT leidt momenteel weer een slapend bestaan.

Mitigerende maatregelen

Competentiemanagement en demografische samenstelling

Kijkend naar wat er in de nabije toekomst op ons afkomt, is het nodig dat wij goed zicht hebben op het ontwikkelpotentieel in onze onderneming. In 2008 en 2009 hebben wij de demografische samenstelling en competenties van de operationele pool in kaart gebracht. We weten nu dat we de ontwikkeling van high potentials moeten intensiveren om een tekort op seniorniveau te voorkomen. Dit heeft alles te maken met de vergrijzing die ook in ons bedrijf een rol gaat spelen. Wij nemen hiervoor verschillende maatregelen. Allereerst gaan wij het beschikbare potentieel in de leeftijdscategorie van 41-50 jaar beter benutten en via assessments en inventarisaties vaststellen wie precies tot deze groep behoren. We richten onze aandacht ook op de groep pasafgestudeerde starters en trainees die wij in de afgelopen jaren in dienst hebben genomen. Om aan de sterke ontwikkelingsvraag van deze groep te voldoen, hebben wij een korte, intensieve training ontwikkeld in samenwerking met de Baak. Persoonlijke effectiviteit en leiderschapsvragen staan daarin centraal. In 2010 gaan wij deze training herhalen. Verder gaan wij in 2010 opnieuw een traineeprogramma starten.

Vitaliteit

Een gezonde, vitale populatie is zeker gezien de aard van onze werkzaamheden van groot belang. Daarom zorgen wij goed voor het welzijn van onze mensen. Wij bieden hen goede en veilige werkomstandigheden, voorzien hen van uitstekend materiaal en respecteren rust- en werktijden. Wij spelen daarmee ook in op de wensen van klanten, die vaak hoge eisen stellen aan arbeidsomstandigheden om fatigue te voorkomen. Zo laten wij TNO momenteel een onafhankelijk assessment uitvoeren dat de risico's op fatigue in kaart brengt op het Gorgon-project in Australië. Boskalis heeft verder een goede samenwerking met de arbodienst KLM Health Services en het Havenziekenhuis in Rotterdam. Onze operationele medewerkers ondergaan iedere twee jaar een algehele keuring. En zij die daar behoefte aan hebben kunnen terecht bij onze bedrijfsmaatschappelijke medewerker(s).

Huisvesting medewerkers op Khalifa-project

“De internationale staf op onze projecten bestaat vaak uit mensen die lange dagen maken onder soms klimatologisch zware omstandigheden. Wij stellen daar goede woon- en recreatievoorzieningen tegenover, bij voorkeur op of dicht bij de projectlocatie”, aldus Jaap Dekker, voorheen Khalifa Port projectdirecteur.

Als voorbeeld noemt Dekker de huisvesting op het havenontwikkelingsproject Khalifa Port. De haven wordt aangelegd in Abu Dhabi. De kantoren en de compound zijn gebouwd op een onontgonnen terrein, waar geen enkele voorziening was. “Hier hebben we op het terrein van de opdrachtgever een medewerkersdorp gebouwd met goede voorzieningen voor circa 400 van onze internationale medewerkers.” Zij zijn ondergebracht in geprefabriceerde airconditioned woonunits met elk twaalf 1- en 2-persoonsslaapkamers met eigen douche en toilet.

Midden in de compound zijn een centrale keuken en eetzalen, waar maaltijden gekookt worden voor ondermeer de Filippijnse, Indiase en Indonesische staf. “Uiteraard houden we rekening met specifieke dieeteisen vanuit geloofsovertuiging. Ook de

medewerkers die niet op de compound wonen kunnen hier komen eten, en dat doen ze ook", vertelt Dekker. Daarnaast is aan de vrije tijd gedacht. Er zijn een recreatieruimte, een fitnesszaal, tv-zalen waar Filippijnse en Indiase televisiezenders te ontvangen zijn en een internetcafé. In de medische post houdt een dokter spreekuur en is het mogelijk om enkele patiënten ter observatie op te nemen.

Prins Willem-Alexander en Prinses Máxima brachten in januari 2009 een bezoek aan het Khalifa Port project. Dekker: "Deze medewerkersvoorzieningen zijn van ons eigen hoge niveau en niet te vergelijken met wat we soms elders in de wereld zien. Dat was ook de reden voor Prinses Máxima om hier specifiek aandacht aan te besteden. Bij de voorbereiding van het bezoek aan het project uitte de prinses nadrukkelijk de wens om ook de huisvesting van onze medewerkers te bekijken en met hen te spreken. Zij toonde zich positief verrast over de kwaliteit van de voorzieningen."

Veiligheid

Wij willen dat al onze medewerkers, al onze onderaannemers, leveranciers en bezoekers op onze projecten aan het einde van de dag weer veilig van het werk gaan. Dat vormt de drijfveer van ons wereldwijde, geïntegreerde veiligheidsbeleid, SHE-Q (Safety, Health, Environment, Quality).

Rapportagescope

		Veiligheid		
		LTIF	Certificaten	Onderscheidingen
Corporate (Hoofdkantoor)		✓	✓	✓
Baggeren & Grondverzet		✓	✓	✓
Schepen	Centrale Vloot	✓	✓	✓
	Decentrale Vloot			
Thuismarkten	Kantoren	✓	✓	✓
	Projecten			
Internationale Projecten	Kantoren	✓	✓	✓
	Projecten			
Nichemarkten	Kantoren	✓	✓	✓
	Projecten			

Integraal en wereldwijd veiligheidsbeleid

Naarmate het bereik van onze activiteiten breder wordt en onze projecten groter en complexer worden, neemt het belang van SHE-Q verder toe. Veiligheid staat hoog op de agenda bij Boskalis en vormt integraal onderdeel van de strategie van de onderneming.
Wij zijn ervan overtuigd dat de sleutel tot een veilige(r) werkomgeving in de handen van onze medewerkers ligt. Daarom is ons veiligheidsbeleid erop gericht hen de kennis en de instrumenten in handen te geven waarmee zij de risico's van het werk goed leren inschatten. Zodat zij vervolgens weloverwogen en veilig hun werkzaamheden kunnen uitvoeren.

Onze organisatie

De afdeling SHE-Q

Voor het coördineren en initiëren van het veiligheidsbeleid heeft Boskalis een corporate afdeling, bestaande uit acht medewerkers op het hoofdkantoor en circa 20 SHE-Q-professionals die

geplaatst zijn op projecten. Naast veiligheid richt de afdeling zicht op de onderwerpen gezondheid, milieu en kwaliteit. Vanuit de corporate afdeling worden wereldwijd interne audits uitgevoerd en adviezen gegeven. Ook worden beleidslijnen uitgezet, veiligheidstrainingen ontwikkeld evenals communicatie-uitingen op het gebied van veiligheid. De SHE-Q-professionals die op (semi-) permanente basis op projecten zijn geplaatst, faciliteren het projectmanagement bij het implementeren van het veiligheidsbeleid en brengen vakinhoudelijke expertise in.
Naast de corporate afdeling heeft ook iedere thuismarkt en Business Unit een SHE-Q-afdeling of vertegenwoordiger. Deze afdelingen zorgen voor de lokale coördinatie van het SHE-Q-beleid. In totaal zijn bij Boskalis ruim 60 SHE-Q-professionals in dienst.

Veiligheid top prioriteit en heeft hoge managementaandacht

Veiligheidsprestatie in 10 jaar tijd met 75% verbeterd

Toezicht, preventie, training en communicatie

Eén wereldwijde Boskalis Standaard stimulans voor gedeelde veiligheidscultuur

Onze instrumenten:

Managementsysteem

Boskalis heeft een integraal SHE-Q management-systeem. Dit is gebaseerd op de volgende (inter-) nationale standaarden:

- OHSAS 18001 (Health & Safety), ISO 14001 (Environment) en ISO 9001 (Quality). Dit systeem is van toepassing bij het aannemen en uitvoeren van projecten in binnen- en buitenland.
- International Safety Management (ISM) Code. Op basis hiervan is het Plant Management Systeem voor het beheer van de zelfvarende schepen en de Centrale Technische Dienst opgezet.
- Veiligheid Checklist Aannemers (VCA)-systeem. De Nederlandse werkmaatschappijen zijn volgens dit systeem gecertificeerd.

Met behulp van deze systemen wordt het SHE-Q-beleid uitgedragen en in de praktijk gebracht, zowel op projecten als op de schepen. Het biedt management en medewerkers een duidelijke structuur om veilig werken in te bedden in hun dagelijks werk en te rapporteren over ongevallen. In 2009 zijn wij gestart dit systeem wereldwijd te implementeren. Tot dan toe hadden onze thuis-markten en de nichediensten (zoals Offshore) in meer of mindere mate hun eigen beleid en managementsysteem. Met de harmonisatieslag creëren we eenduidigheid: de opzet van de werk-processen heeft in alle bedrijfsonderdelen dezelfde basis en structuur. Wel kunnen, door bijvoorbeeld lokale wetgeving, afwijkingen (blijven) bestaan.

Om continue verbetering te waarborgen stelt de Raad van Bestuur op Corporate niveau een aantal SHE-Q-doelstellingen vast. Aanvullend bepaalt het management van iedere Business Unit ieder jaar eigen veiligheidsdoelstellingen. Als voorbeeld is voor 2010 een corporate doelstelling geformuleerd: bij ieder project groter dan € 5 miljoen moet een SHE-Riskassessment worden opgesteld en geïmplementeerd. Een doelstelling van een Business Unit is bijvoorbeeld dat op ieder project tenminste één veiligheidsinspectie door het seniormanagement is gedaan.
Dit zijn sturingsinstrumenten voor onze managers van de Business Units, de schepen en de projecten. Het is hun taak hieraan extra aandacht te besteden. Ieder kwartaal wordt door de Business Units de voortgang van de doelstellingen aan de Raad van Bestuur gepresenteerd. Daarnaast wordt tijdens audits kritisch naar de implementatie gekeken.

Toezicht & Rapportage

Toezicht en rapportage zijn cruciaal: worden onze hoge veiligheidsnormen ook daadwerkelijk nageleefd? Op verschillende manieren en momenten toetsen wij of bestaand beleid is geïmplementeerd op projecten en aan boord van schepen:

- Integrale SHE-Q-audits en werkplekonderzoeken. In 2009 heeft de afdeling SHE-Q wereldwijd tien interne audits op projecten uitgevoerd. Door lokale SHE-Q-afdelingen en vertegenwoordigers worden daarnaast ook zelf audits uitgevoerd.
- Audits door Bureau Veritas als certificerende organisatie. In 2009 hebben zij 17 audits uitgevoerd.
- ISM-audits. Jaarlijks worden op de vloot en op kantoor ongeveer 50 van deze interne en extern audits uitgevoerd.
- Veiligheidsinspecties door het senior management. In 2009 hebben meer dan 100 van deze inspecties plaatsgehad op onze projecten.

De rapportage over SHE-Q is geïntegreerd in de operationele rapportagestructuur. Standaard wordt in deze rapportages tenminste aandacht besteed aan incidenten en ongevallen, audits en voortgang van de SHE-Q-doelstellingen. Daarnaast worden audits, ongevallen en overige op dat moment relevante SHE-Q-onderwerpen maandelijks in diverse managementoverleggen besproken.

Per kwartaal wordt tevens door de Raad van Bestuur een (SHE-Q-) rapportage opgesteld voor de Raad van Commissarissen.

Incidentmeldingen

Onder incidenten verstaan wij ongevallen, bijna-ongevallen, schades en milieuschade op projecten, werklocaties en schepen. Boskalis heeft een gestructureerd systeem en vaststaande procedures om incidenten te melden, te registreren en, indien nodig, maatregelen te nemen.
De afdeling SHE-Q coördineert het juist en tijdig behandelen van incidenten en de communicatie daarover aan het betreffende management. Ook kan de afdeling adviseren corrigerende maatregelen te nemen of verbeteringen aan te brengen.

Preventie en training

Ons veiligheidsbeleid is gericht op het voorkomen van ongevallen en incidenten. Daarom hechten we veel belang aan de training van onze medewerkers: kennis van zaken is cruciaal om je werk op een veilige manier te kunnen uitoefenen.

Boskalis voorziet in diverse trainingen op het gebied van veiligheid. Een aantal trainingen is verplicht op basis van de Arbo-wet, het VCA-systeem en internationale wetgeving. Andere trainingen, zoals EHBO, worden gegeven op initiatief van Boskalis. Zelf hebben wij een eigen veiligheidstraining ontwikkeld, het MANsafe-programma. Hiermee zijn wij in 2005 gestart. MANsafe I is gericht op veiligheidsbewustwording en is bedoeld voor medewerkers in leidinggevende posities op projecten. Er is een driedaagse training voor projectmanagers en eendaagse training voor overige leidinggevenden. De trainingen worden op projectlocaties gegeven. Vanaf 2005 tot eind 2009 hebben meer dan 1.200 medewerkers deze MANsafe I-trainingen gevolgd waarbij niet alleen eigen personeel maar ook vertegenwoordigers van klanten, onderaannemers en personeel van joint ventures deelnamen. In 2009 is de ééndaagse MANsafe I training geactualiseerd. Het thema van de training MANsafe II is communicatie over veiligheid tijdens de uitvoering van projecten. Dit is gekoppeld aan een module met hoog-risicoactiviteiten zoals werken met trossen, draden en lieren en omgaan met zwaar grondverzetmaterieel.

Via een personeelsregistratiesysteem wordt bijgehouden welke trainingen de medewerkers hebben gevolgd. Dat gebeurt via een opleidings-matrix, die de afdeling HR in samenspraak met de afdeling SHE-Q, de Centrale Technische Dienst

en de pool uitvoering heeft samengesteld. Daarin zijn zowel vakgerichte trainingen als (verplichte) veiligheidstrainingen opgenomen voor alle vloot- en (operationele) stafmedewerkers.

Communicatiemiddelen

Boskalis zet diverse communicatiemiddelen in om het veiligheidsbewustzijn van haar medewerkers te vergroten. Als eerste noemen wij ons interne veiligheidsbulletin 'Safety Matters'. Het blad verschijnt sinds 2002 in het Nederlands, Engels en Spaans. In dit bulletin behandelen wij één veiligheidsthema en gaan we in op actuele veiligheidsaspecten die spelen op projecten. In 2009 hebben wij drie nummers uitgebracht en verspreid onder al onze medewerkers en branchekantoren.

Daarnaast brengt de afdeling SHE-Q 'Safety Newsflashes' uit. Bij een actuele gebeurtenis op het gebied van veiligheid wordt hierin aangegeven wat er is gebeurd en welke maatregelen wij adviseren om preventief te handelen.

Tot slot komt het onderwerp Safety, Health en Environment ook regelmatig aan de orde in het bedrijfsblad 'Cohesie'.

Boskalis Safety Award

Sinds 2005 reikt de Raad van Bestuur jaarlijks de Boskalis Safety Award uit aan de medewerker(s) met het best uitvoerbare idee voor het verbeteren van de veiligheid. Zo verhogen we de betrokkenheid van onze medewerkers. In 2009 is de Safety Award uitgereikt aan een uitvoerder en een stortbaas die beiden een veiliger stortkist hebben ontwikkeld.

Veilig werken: ook voor onderaannemers en leveranciers

Onze verantwoordelijkheid voor SHE-Q strekt zich ook uit tot onze onderaannemers en leveranciers. Dit is verankerd in de Group Manual, via de "Statement of General Business Principles", de beleidsverklaring over Veiligheid, Gezondheid en Milieu en onderliggende richtlijnen.

Van onderaannemers verlangen wij dat zij zich hieraan committeren. Controle hierop vindt plaats door middel van interne audits op onze projecten. Tijdens en na afloop van projecten worden de prestaties van onderaannemers en leveranciers geëvalueerd.

SHOC: Safety Hazard Observation Card

Een concreet voorbeeld van een instrument om de bewustwording te vergroten is de bredere introductie van de Veiligheidsrisico Observatie Kaart ofwel de Safety Hazard Observation Card (SHOC). Met het SHOC-cardsysteem willen wij het veiligheidsniveau op een project, werklocatie of schip continu verbeteren door risicovolle situaties te signaleren. Bij voorkeur brengen we direct concrete verbeteringen aan. Iedereen kan een SHOC-card invullen, waardoor het veiligheidsbewustzijn toeneemt. Om het gebruik van de SHOC-card te stimuleren staat tegenover de beste observatie of suggestie vaak een beperkte persoonlijke beloning en/of donatie aan een goed doel. Het SHOC-systeem is in eerste instantie gebruikt in de Business Unit Offshore. Wij zetten het nu bedrijfsbreed uit en onder andere is voor de invoering voor 2010 de corporate doelstelling gedefinieerd dat iedere Area op tenminste 1 (groot) project het SHOC-systeem zal invoeren.

Wat hebben we bereikt?

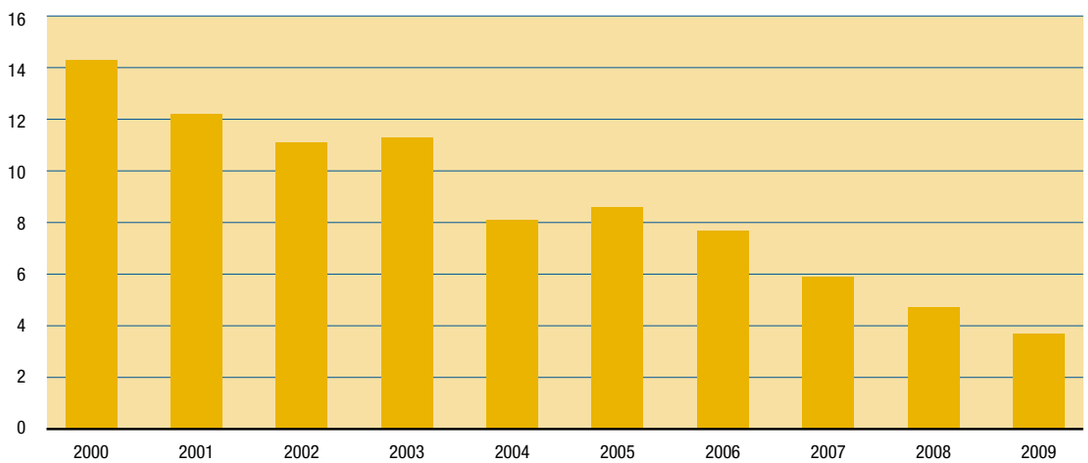
Dalende trend in ongevallen

Dat ons veiligheidsbeleid zijn vruchten afwerpt is concreet zichtbaar in de dalende trend in het aantal incidenten en ongevallen. Ongevallen met direct verzuim worden vertaald in de zogenaamde "Lost Time Injury Frequency" (LTIF). Het LTIF-cijfer wordt bepaald door ongevallen met direct verzuim per miljoen gewerkte manuren waarbij eigen medewerkers, medewerkers van onderaannemers maar ook van joint venture partners zijn betrokken. Ongevallen op joint ventures worden voor eigen personeel 100% meegenomen en voor ingehuurde

medewerkers en van de joint venture partner naar rato van onze deelname in de joint venture. Deze LTIF is de afgelopen 10 jaar gedaald van 14,3 naar 3,7 in 2009.
Deze daling kunnen we in grote mate toeschrijven aan het groeiende veiligheidsbewustzijn en de verbeterde competenties van medewerkers op dit gebied. Daarnaast spelen vlootverbetering, strengere klanteisen en internationale maritieme eisen (IMO) een belangrijke rol. Wij verwachten dat de invoering van een Boskalis Safety Standard en een bewustwordingsprogramma (die beide in 2010 van start gaan) zullen bijdragen aan het structureel verder verlagen van het ongevallencijfer. In 2009 hebben geen fatale ongevallen plaatsgevonden bij Boskalis.

De LTIF-statistieken zijn hieronder uitgesplitst voor 2009 en 2008. De gehanteerde geografische verdeling komt overeen met de door Boskalis gehanteerde definities zoals weergegeven in de bijlage 'De wereld van Boskalis'.

Lost Time Injury Frequency (LTIF)

	LTIF	% uren
Europa	7,5	26,8
Offshore	0	4,7
Oost	3,3	7,9
Midden (incl. Nigeria)	1,1	14,3
West	6,5	12,7
Midden-Oosten	0,5	25,4
Overig (kantoor Papendrecht en Centrale Technische Dienst)	3,9	8,0
Totaal	3,7	100,0

Inzicht in de aard van incidenten:

Jaarlijks doen wij een uitgebreide ongevallenanalyse naar aard en oorzaak. De analyse over 2009 en 2008 heeft naar voren gebracht dat meer dan 50% van de ongevallen in de volgende drie belangrijkste categorieën zitten: vallen, struikelen en uitglijden, geraakt worden door een object en beknellingen. Ongevallen bij werkzaamheden met trossen, draden, lieren onder spanning en werkzaamheden met droog grondverzetmaterieel leiden vaak tot relatief ernstig letsel.

Onder andere hebben wij om deze reden in 2009 door een consultant een grootschalig onderzoek laten doen naar de mogelijkheden om werkzaamheden met rijdend materieel veiliger te maken. De 'lessons learned' uit dit onderzoek zijn gebruikt om interne richtlijnen te verbeteren. Daarnaast hebben wij in 2009 onze eigen veiligheidstraining (MANsafe) geactualiseerd. Gezien de risico's bij het werken met touwen, draden en lieren en met zwaar droog grondverzetmaterieel zijn in de training voor deze activiteiten aparte modules opgenomen om de bewustwording te verhogen. De informatie uit de ongevallenanalyse wordt daarnaast onder andere gebruikt bij het in ontwikkeling zijnde veiligheidsprogramma, dat in 2010 wordt geïmplementeerd.

Certificering

Wij streven de hoogste normen na voor SHE-Q. Dat komt tot uitdrukking in de certificering van onze processen en managementsystemen.
De afgelopen jaren zijn Boskalis International, onze thuismarkten en specialistische nichediensten vrijwel volledig gecertificeerd voor de internationale normen voor milieumanagement (ISO 14001), arbozorg (OHSAS 18001) en kwaliteitsmanagement (ISO 9001). Boskalis Nederland is gecertificeerd voor de in Nederland algemeen gehanteerde norm VCA en OHSAS 18001. Alle certificaten zijn verleend door Bureau Veritas Certification.

In 2010 zal Boskalis Dolman als gevolg van het toenemend aantal internationale projecten de bestaande ISO 9001/VCA certificatie uitbreiden met ISO 14001 en OHSAS 18001. Ook de thuismarkt in Mexico zal de bestaande ISO 9001 certificatie uitbreiden met ISO 14001 en OHSAS 18801.

	ISO 14001	OHSAS 18001 of VCA*	ISO 9001
Internationale projecten	✓	✓	✓
Thuismarkten			
Nederland	-	✓	✓
Verenigd Koninkrijk	✓	✓	✓
Duitsland	✓	✓	✓
Nordic (Finland, Zweden, Estland, Litouwen)	✓	✓	✓
Mexico	2010/2011	2010/2011	✓
Nigeria	-	-	-
Nichemarkten			
Rock Fall	✓	✓	✓
Boskalis Offshore	✓	✓	✓
Cofra	-	✓	✓
Boskalis Dolman	2010	✓	✓

VCA Alleen voor Nederlandse activiteiten, in plaats van OHSAS 18001*

Onderscheidingen

In 2009 hebben wij voor onze SHE-Q-prestaties (onder meer) de volgende onderscheidingen ontvangen van onze klanten:

- Onderscheiding Saipem aan PT Boskalis International Indonesia voor twee miljoen gewerkte uren zonder een enkele LTI (Lost Time Injury).
- Onderscheiding Abu Dhabi Ports Company aan Khalifa Port Marine Consortium voor 8 miljoen gewerkte uren zonder een enkele LTI.
- Onderscheiding Brass LNG aan Nigerian Westminster Dredging and Marine Ltd. voor 1 miljoen gewerkte uren zonder een enkele LTI.
- Health, Safety en Environment Certificaat van First Point Assessment aan Boskalis Offshore. Deze Engelse onderneming beheert FPAL, een op HSE-vakgebied onafhankelijke database van onderaannemers en toeleveranciers, met behulp waarvan een opdrachtgever de veiligheidsperformance van mogelijke zakenpartners kan vaststellen. De FPAL-database wordt door veel van Boskalis' opdrachtgevers in de olie- en gasindustrie gebruikt.
- Aanbevelingsbrief Woodside voor excellente veiligheids- en milieuperformance van de Queen of the Netherlands op het project Pluto Phase 2 in Noordwest-Australië.
- Top 10 ranking Bechtel voor het Khalifa project in Abu Dhabi (tijdens een Health en Safety Assessment behaalde Boskalis een 94,5% compliance score).

Op weg naar één Boskalis Standaard

In ons SHE-Q-beleid staat continue verbetering centraal. Maar om te weten waar je naar toe wilt, en hoe, is het cruciaal te weten waar je staat.
In 2008 heeft de Raad van Bestuur een multi-disciplinair projectteam samengesteld, bestaande uit senior managers uit verschillende geledingen van de onderneming, zowel operationeel als staf. Dit projectteam kreeg de opdracht het bestaande veiligheidsniveau van Boskalis te evalueren en met de verkregen inzichten een programma te ontwikkelen om dat niveau verder te verhogen.
Uit de bevindingen van het projectteam blijkt dat het veiligheidsbeleid van Boskalis in de loop der jaren 'ad hoc' is ontstaan. Gevoed door nieuwe klanteisen, nieuwe wetten en richtlijnen, nieuwe locaties en eigen ideeën over veilig werken is een caleidoscoop aan regels ontstaan.
Het projectteam gaat hieruit één heldere Boskalis Standaard destilleren. Deze stap is bedoeld om meer focus en overzicht te krijgen in procedures en regels waardoor duidelijker wordt wat van medewerkers verwacht wordt. Het beheersen van risico's zal centraal komen te staan, zoals in een projectenorganisatie met zeer flexibele omstandigheden voor de hand ligt.
De nadruk van het projectteam ligt op het daadwerkelijk verder ontwikkelen van veiligheidsgedrag en -cultuur. Belangrijke input hiervoor komt uit het wereldwijde cultuuronderzoek dat het projectteam in samenwerking met het gerenommeerde bedrijf Behavioural Science Technology (BST) in 2009 heeft geïnitieerd. Aan deze Safety Survey hebben ruim 2.400 Boskalis medewerkers deelgenomen. Los daarvan hebben meer dan 350 medewerkers deelgenomen aan groepsinterviews en zijn aanvullende interviews gehouden met directieleden en managers. Tot slot heeft BST met 20 Boskalis klanten diepgaande gesprekken gevoerd om inzicht te krijgen in hun visie op hoe veiligheid en CSR worden beoordeeld in het selectieproces van aanbestedingen.

Eind 2009 zijn de resultaten van de Safety Survey bekend geworden. Het blijkt dat Boskalis goed scoort op organisatorische factoren en teamspirit. We kennen inmiddels ook onze verbeterpunten: de communicatie van de werkvloer richting management (bottom-up), elkaar aanspreken en veiligheid als een norm en waarde beschouwen. Wij beschouwen de resultaten van dit grootschalig onderzoek als een nulmeting, die goede aanknopingspunten geeft voor de verdere ontwikkeling van ons veiligheids-programma dat in 2010 gelanceerd gaat worden.

Veiligheid als gedeelde waarde

In de afgelopen jaren was het verhogen van de veiligheid een van de belangrijkste speerpunten van de strategie van Boskalis. Op tal van terreinen zijn acties ondernomen en is er gewerkt aan de ontwikkeling van nieuw beleid en aangescherpte maatregelen. Veiligheidsprestaties verbeteren jaar na jaar. Het ongevallencijfer daalt en de OHSAS 18001-certificering geeft aan dat wij ook onze processen goed op orde hebben. Toch vindt Boskalis dit pas het begin. Peter Berdowksi, CEO, en Frank Verhoeven, groepsdirecteur Offshore, leggen uit waarom.

Peter Berdowski, CEO

“Vooroplopen in veiligheid is geen reden voor tevredenheid. Immers, ieder ongeval is er één te veel. Bovendien worden onze projecten steeds groter en complexer en daarmee ook risicovoller. Veiligheid blijft daarom topprioriteit. Om een volgende stap te zetten en tegelijkertijd aan de hoge veiligheidseisen, die vooral in het hogere marktsegment worden gesteld, te kunnen voldoen is een juiste veiligheidscultuur essentieel.
We hebben het punt bereikt dat verdere vooruitgang niet meer uit het systeem kan komen, maar alleen nog uit het gedrag van onze mensen. We schuiven verder op richting een veiligheidscultuur waarin we naar elkaar omzien. Veiligheid moet een gedeelde waarde worden die uit ieders gedrag blijkt.”

Om hieraan handen en voeten te geven is eind 2008 een multidisciplinair projectteam opgericht. Deze multidisciplinaire aanpak is een bewuste keuze om veiligheid vanuit verschillende invalshoeken te kunnen benaderen. Het projectteam onderzoekt welke verbeteringen er mogelijk zijn om tot de juiste veiligheidscultuur te komen. Een van de stappen die genomen is, is een groot cultuur- en veiligheidsonderzoek dat via het onafhankelijke bureau Behavioral Science Technology in 2009 gehouden is.

Frank Verhoeven, groepsdirecteur Offshore

“De interviews met onze medewerkers waren noodzakelijk om een goed beeld te krijgen van wat er op dit moment in onze organisatie leeft zodat iedereen zich herkent in de invulling van de gewenste veiligheidscultuur. Op basis van het onderzoek zullen we de Boskalis Standaard gaan bepalen, waarin het gewenste veiligheidsgedrag wordt samengevat in een aantal ‘values and rules’ (waarden en regels).
In 2010 gaan we hier verder invulling aan geven met als doel om, via bijvoorbeeld trainingen, het handelen en gedrag overeen te laten komen met de Boskalis Standaard. De komende jaren staat het stimuleren van gewenst gedrag op basis van één uniforme Boskalis Standaard centraal.”

Ambitie

Het is onze ambitie om met onze activiteiten duurzame waarde toe te voegen en wij hebben in het afgelopen decennium dan ook hard gewerkt aan de diverse aspecten van onze brede maatschappelijke verantwoordelijkheid. De komende jaren willen wij, daar waar mogelijk, de scope van ons CSR-verslag verbreden, inhoudelijk verdiepen en uitbreiden met kwantificeerbare doelstellingen.

Rapportagescope

Het is onze ambitie de reikwijdte van onze rapportage de komende jaren te verbreden op de volgende onderdelen:

- Verder uitbreiden van de scope naar de decentrale organisaties van de thuismarkten. Dat betekent o.a. dat de informatie over uitstoot van CO_2, die zich nu beperkt tot de centrale vloot, zal worden uitgebreid naar ons decentrale materieel.
- Verder uitbreiden van de scope naar de projectorganisaties. We denken hierbij aan het inzichtelijk maken van energieverbruik op projectlocaties en van het brandstofverbruik van kleiner materieel.
- Verder verbreden van de scope van dit verslag met de informatie van Lamnalco en eventueel Smit Internationale, nadat de fusie succesvol is afgerond.

Inhoudelijke verdieping

In 2010 zullen wij bezien of en in hoeverre we over aanvullende parameters kunnen rapporteren, en in hoeverre we de huidige presentatie van parameters kunnen verdiepen. Hierbij gaat het om de volgende onderwerpen:

Ketenverantwoordelijkheid

Om het begrip ketenverantwoordelijkheid goed in te kunnen vullen, willen wij waar mogelijk

voorwaarden stellen aan onze onderaannemers en toeleveranciers en daarvoor een integraal plan ontwikkelen. Daarbij dienen wij oog te hebben voor de specifieke constellatie waarbinnen wij opereren. Zo leert de praktijk dat onze opdrachtgevers soms bepaalde leveranciers voorschrijven. Bovendien doen wij met onderaannemers en toeleveranciers over de hele wereld zaken waarbij onze project- en thuismarktorganisaties veelal autonoom opereren.

Stakeholderdialoog

Ook willen wij in 2010 stappen zetten om tot een gestructureerde stakeholderdialoog te komen. Hiervoor zullen wij eerst inventariseren welke partijen wij kunnen betrekken bij de verdere ontwikkeling van ons CSR-beleid en of zij daarvoor openstaan. In samenspraak met hen zullen we een plan opstellen over gerichte en effectieve betrokkenheid.

Veiligheidsbewustzijn: naar één Boskalis standaard

Het Boskalis Safety projectteam heeft in 2009 onderzocht hoe verdere verbeteringen mogelijk zijn op het gebied van regels, procedures en equipment. De uitkomsten van dit onderzoek leiden tot één eenduidige Boskalis Safety Standard ofwel één gezamenlijke en gedeelde visie op veiligheid en kwaliteit. Door normen voor veiligheid en kwaliteit vooraan in de keten te positioneren kunnen wij bovendien preventief sturen. Om deze Boskalis Safety Standaard goed binnen de organisatie in te bedden, zullen we in 2010 een Safety Program met aandacht voor gedrag implementeren.

Milieu

In 2010 zullen we verkennen op welke wijze we de rapportage over milieuparameters verder kunnen verbeteren en verfijnen. Zo overwegen wij in de komende jaren de rapportage uit te breiden met informatie over de uitstoot van CO_2 van ons decentrale materieel, het energieverbruik op projectlocaties, het brandstofverbruik van kleiner materieel en informatie toe te voegen over onze SOx-uitstoot.

Daar waar mogelijk ons CSR-verslag:

- **qua scope verbreden**
- **inhoudelijk verdiepen**
- **uitbreiden met kwantificeerbare doelstellingen**

Medewerkers

De systemen waarmee HR-gegevens worden vastgelegd zullen we verbeteren en standaardiseren. Daarenboven zullen we de systemen uitbreiden, waarbij aandacht zal worden besteed aan eenduidige definities van deze parameters.

Kwantificeerbare doelen stellen

Wij realiseren ons dat wij in ons eerste CSR-verslag slechts beperkt kwantificeerbare doelstellingen hebben geformuleerd. Deze rapportage is voor ons in de eerste plaats de presentatie van de stand van zaken anno 2009. Het heeft ons inzicht verschaft in de belangrijkste parameters. Nu we deze helder in kaart hebben gebracht, zullen we in de komende jaren werken aan de definiëring van concrete doelstellingen.

Global Reporting Initiative Index

In dit verslag rapporteren wij volgens de systematiek van GRI. In onderstaande tabel staan verwijzigingen van de algemene GRI-indicatoren waarover wij rapporteren, naar de hoofdstukken en bladzijden, waar deze informatie staat vermeld.

GRI Index	Hoofdstuk	Bladzijde
Strategie en analyse		
1.1 Verklaring van de CEO	Verklaring van de CEO	6
Organisatieprofiel		
2.1 Naam organisatie	Wie wij zijn	8
2.2 Producten en diensten	Wie wij zijn	8
2.3 Operationele structuur	Wie wij zijn	8
2.4 Locatie hoofdkantoor (Nederland, Papendrecht)	Wie wij zijn	8
2.5 Landen van vestiging	Wie wij zijn	8
2.6 Rechtsvorm	Organisatie en Corporate Governance	13
2.7 Markten	Wie wij zijn	8
2.8 Bedrijfsomvang	Wie wij zijn	8
2.9 Organisatie veranderingen	Organisatie en Corporate Governance	12
2.10 Onderscheidingen	Veiligheid	55, 56
Verslagparameters		
3.1 Verslagperiode	Over dit verslag	2
3.2 Voorgaand verslag	Over dit verslag	2
3.3 Verslaggevingscyclus	Over dit verslag	2
3.4 Contactperso(o)n(en)	Colofon	75
3.5 Proces inhoud verslag	Over dit verslag	2
3.6 Afbakening	Over dit verslag	2
3.7 Afbakening beperkingen	Over dit verslag	2
3.8 Basis voor verslaggeving over samenwerkingsverbanden	Over dit verslag	2
3.10 Herformuleringen	Over dit verslag, Ambitie	2, 60, 61
3.11 Veranderingen in de verslaglegging	Over dit verslag	2
3.12 Standaardonderdelen van de informatievoorziening	Over dit verslag	2
3.13 Beleid externe assurance en gehanteerde richtlijnen	Over dit verslag	2
Bestuur, Verplichtingen en Betrokkenheid		
4.1 Bestuursstructuur	Organisatie en Corporate Governance	12, 13
4.2 Voorzitter van het hoogste bestuurslichaam	Organisatie en Corporate Governance	12, 13
4.3 Onafhankelijkheid	Organisatie en Corporate Governance	12, 13
4.4 Mechanismen voor aandeelhouders en medewerkers	Organisatie en Corporate Governance	12, 13
4.14 Lijst van groepen stakeholders	Maatschappij, Ambitie	22, 23, 60, 61
4.15 Inventarisatie en selectie van stakeholders	Maatschappij, Ambitie	22, 23, 60, 61
Economische Indicatoren		
EC 1 Directe economische waarde	Wie wij zijn, Waardeketen, Maatschappij	10, 11, 15 t/m 21, 24 t/m 27, 68
EC 8 Investeringen in lokale infrastructuur en diensten	Waardeketen, Maatschappij	15 t/m 21, 24 t/m 27
Milieu Indicatoren		
EN 3 Direct primair energieverbruik	Milieu	31
EN 4 Indirect energieverbruik	Milieu	31
EN 12 Significante impact op de biodiversiteit	Waardeketen, Maatschappij, Milieu	14 t/m 21, 27, 30 t/m 39
EN 13 Beschermen of herstellen van leefgebieden	Waardeketen, Maatschappij, Milieu	14 t/m 21, 26 t/m 29, 30 t/m 39
EN 14 Strategieën, huidige maatregelen en toekomstige plannen voor het beheersen van de gevolgen van de biodiversiteit.	Waardeketen, Milieu	14 t/m 21, 30 t/m 39
EN 16 Emissie van broeikasgassen	Milieu	31
Sociale Indicatoren		
LA 1 Profiel personeelsbestand	Onze medewerkers	41, 64 t/m 67
LA 2 Netto werkgelegenheid	Onze medewerkers	41, 42, 64, 65
LA 7 Ongelukken, ziekte en uitval	Onze medewerkers, Veiligheid	46, 47, 52 t/m 54
LA 11 Interne training en (pre)pensioenregelingen	Onze medewerkers, Veiligheid	43 t/m 45, 52, 55, 66
LA 12 Werknemers met prestatie en loopbaangesprekken	Onze medewerkers	44
LA 13 Man-vrouw samenstelling van bestuurslichamen	Organisatie en Corporate Governance	12, 41 t/m 43, 64 t/m 67
SO 1 Programma's die de impact op gemeenschappen bepalen/beheren, waaronder vestiging, activiteiten & vertrek.	Waardeketen, Milieu, Onze medewerkers	14 t/m 21, 33 t/m 39, 45, 46, 48, 49

Assurance-rapport

Aan de Raad van Bestuur van Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

Rapport betreffende het Corporate Social Responsibility Verslag

Opdracht en verantwoordelijkheden

Wij hebben het Corporate Social Responsibility Verslag 2009 (hierna: 'het Verslag') van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. te Papendrecht beoordeeld. In dit Verslag legt Koninklijke Boskalis Westminster N.V. verantwoording af over de maatschappelijke prestaties in 2009.

Beoordeling: beperkte mate van zekerheid
Een beoordeling is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid op basis van werkzaamheden die minder diepgaand zijn dan bij een controleopdracht. De mate van zekerheid die wordt verkregen naar aanleiding van beoordelingswerkzaamheden is daarom ook lager dan de zekerheid die wordt verkregen naar aanleiding van controlewerkzaamheden.

Wij geven geen zekerheid bij de vooronderstellingen en de haalbaarheid van toekomstgerichte informatie in het Verslag, zoals doelstellingen, verwachtingen en ambities. Dit is het eerste jaar dat het Verslag wordt opgesteld en onderzocht. De in dit Verslag opgenomen informatie over jaren voor 2009 zijn door ons, tenzij anders vermeld, niet onderzocht.

De Raad van Bestuur van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. is verantwoordelijk voor het opstellen van het Verslag. Wij zijn verantwoordelijk voor het verstrekken van een assurance-rapport inzake het Verslag.

Verslaggevingscriteria

Koninklijke Boskalis Westminster N.V. heeft verslaggevingscriteria ontwikkeld die zijn gebaseerd op de in oktober 2006 gepubliceerde 'G3 Richtlijnen' van het Global Reporting Initiative (GRI), als vermeld op pagina 2 van het Verslag. De door Koninklijke Boskalis Westminster N.V. ontwikkelde criteria bevatten enkele inherente beperkingen die de betrouwbaarheid van de informatie kunnen beïnvloeden. Het Verslag dekt niet de gehele organisatie af. Zo wordt er alleen gerapporteerd over het productsegment Baggeren en Grondverzet en wordt voor wat betreft de vloot alleen gerapporteerd over de centrale vloot. Dit is adequaat toegelicht in het Verslag op pagina 2.

Wij achten de verslaggevingscriteria relevant en toereikend voor ons onderzoek.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 3410N 'Assurance-opdrachten inzake maatschappelijke verslagen'. De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden hebben in hoofdzaak bestaan uit:

- het uitvoeren van een omgevingsanalyse en het verkrijgen van inzicht in de branche, relevante maatschappelijke thema's en kwesties, relevante wetten en regels en de kenmerken van de organisatie;
- het beoordelen van de aanvaardbaarheid van het verslaggevingsbeleid en de consistente toepassing hiervan, waaronder het beoordelen van de uitkomsten van de stakeholderdialoog en de redelijkheid van schattingen gemaakt door het management, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het Verslag;
- het beoordelen van de systemen en processen voor informatieverzameling, interne controles en verwerking van de overige informatie, waaronder de aggregatie van gegevens tot informatie zoals opgenomen in het Verslag;
- het beoordelen van de interne en externe documentatie om te bepalen of de informatie in het Verslag adequaat is onderbouwd;
- het vaststellen of de financiële cijfers in dit Verslag op juiste wijze zijn ontleend aan de jaarrekening 2009 van Koninklijke Boskalis Westminster N.V., waarbij een goedkeurende accountantsverklaring is afgegeven door KPMG Accountants N.V.;
- het beoordelen van het toepassingsniveau volgens de G3 Richtlijnen van GRI.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Conclusie

Op grond van ons onderzoek hebben wij geen reden te concluderen dat het Verslag geen in alle van materieel belang zijnde opzichten betrouwbare en toereikende weergave van het beleid van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen bevat, en van de bedrijfsvoering, de gebeurtenissen en de prestaties op dat gebied in het verslagjaar, in overeenstemming met de verslaggevingscriteria van Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

Rotterdam, 17 maart 2010
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door
A.F. Westerman RA

HR-tabellen

Samenstelling medewerkersbestand

Aantal medewerkers naar land

	2009	2008	%
Nederland corporate	**556**	570	-2,5%
Nederland thuismarkt	**587**	572	2,6%
Duitsland	**172**	156	10,3%
Nordic (Finland + Zweden)	**294**	302	-2,7%
Verenigd Koninkrijk	**187**	204	-8,3%
Mexico	**500**	529	-5,5%
Nigeria	**395**	573	-31,1%
Nederland internationale pool	**786**	830	-5,3%
Midden-Oosten	**238**	273	-12,8%
Australië	**469**	467	0,4%
Filippijnen	**480**	503	-4,6%
Baltische Staten	**141**	136	3,7%
Rusland/Oekraïne	**42**	36	16,7%
Overig	**94**	85	10,6%
Totaal	**4.941**	5.236	-5,6%

Hoofdkantoor
Thuismarkten
Vloot en internationale projecten

Contractvorm

	2009	Verhouding	2008	Verhouding
Tijdelijke aanstelling	**1.292**	26,1%	1.467	28,0%
Vaste aanstelling	**3.649**	73,9%	3.769	72,0%
Totaal	**4.941**	100%	5.236	100%

Verhouding man/vrouw, parttime/fulltime

Geslacht	2009	Verhouding	2008	Verhouding
Vrouwen	**388**	7,9%	415	7,9%
Mannen	**4.553**	92,1%	4.821	92,1%
Totaal	**4.941**	100%	5.236	100%

Verhouding partime/fulltime	2009	Verhouding	2008	Verhouding
Parttime	**193**	3,9%	179	3,4%
Fulltime	**4.748**	96,1%	5.057	96,6%
Totaal	**4.941**	100%	5.236	100%

Leeftijdsopbouw

	2009	Verhouding	2008	Verhouding
Leeftijd <30	**883**	17,9%	994	19,0%
Leeftijd 30-50	**2.804**	56,7%	2.967	56,6%
Leeftijd >50	**1.254**	25,4%	1.275	24,4%
Totaal	**4.941**	100%	5.236	100%

Ontwikkeling

Functiegroepen

Functiegroepen	2009	Verhouding	2008	Verhouding
Management	**98**	2,0%	100	1,9%
Kantoormedewerkers	**1.006**	20,4%	1.018	19,4%
Projectmedewerkers	**967**	19,6%	935	17,9%
Bemanning/werf medewerkers	**2.870**	58,0%	3.183	60,8%
Totaal	**4.941**	100%	5.236	100%

Functiegroepen verhouding man/vrouw - 2009	Vrouwen	**Mannen**
Management	4,1%	95,9%
Kantoormedewerkers	31,4%	68,6%
Projectmedewerkers	5,3%	94,7%
Bemanning/werf medewerkers	0,6%	99,4%
Totaal	7,9%	92,1%

Functiegroepverdeling naar leeftijdscategorie - 2009	Leeftijd <30	Leeftijd 30-50	Leeftijd >50
Management	0,0%	48,0%	52,0%
Kantoormedewerkers	14,9%	61,9%	23,2%
Projectmedewerkers	23,5%	56,2%	20,3%
Bemanning/werf medewerkers	17,6%	55,4%	27,0%
Totaal	17,9%	56,7%	25,4%

Kantoor
Operationele medewerkers

Opleiding

De cijfers in onderstaand schema zijn minimumcijfers gebaseerd op de registratie van de landen. Trainingen die zijn gegeven op projectbasis of die buiten onze landenorganisatie geregeld zijn, zijn niet in de totaaltelling inbegrepen.

Trainingsdagen	**2009**	2008	%
Management	**146**	265	-44,9%
Kantoormedewerkers	**2.057**	2.296	-10,4%
Projectmedewerkers	**1.217**	1.272	-4,3%
Bemanning/werf medewerkers	**5.595**	4.257	31,4%
Totaal	**9.015**	8.090	11,4%

Werving en selectie

Instroom

Instroom	**2009**	2008	%
Leeftijd <30	**339**	608	-44,2%
Leeftijd 30-50	**393**	875	-55,1%
Leeftijd >50	**104**	174	-40,2%
Totaal	**836**	1.657	-49,6%

Uitstroom

	2009		2008	
Uitstroom		Verhouding		Verhouding
Vrijwillig ontslag	**183**	16,2%	258	32,3%
Einde project/contract	**755**	66,8%	417	52,2%
Ontslag	**119**	10,5%	61	7,6%
Pensionering	**74**	6,5%	63	7,9%
Totaal	**1.131**	100%	799	100%

Uitstroomverdeling naar leeftijdscategorie	**2009**
Leeftijd <30	**366**
Leeftijd 30-50	**562**
Leeftijd >50	**203**
Totaal	**1.131**

Tien jaar Boskalis (1) (13)

(Bedragen x € 1 miljoen, tenzij anders vermeld)		**2009**	2008	2007	2006	2005	2004	2003(2)	2002	2001	2000
Omzet		**2.175**	2.094	1.869	1.354	1.156	1.020	1.046	1.035	1.083	960
Orderportefeuille (nog te verrichten werk)	(3)	**2.875**	3.354	3.562	2.543	2.427	1.244	1.202	1.273	1.224	1.214
EBIT	(4)	**249,3**	339,1	245,5	150,3	82,3	47,5	69,6	99,6	97,7	84,4
EBITDA	(5)	**444,9**	454,6	348,1	236,8	162,5	136,5	148,9	166,2	159,9	139,6
Nettoresultaat		**227,9**	249,1	204,4	116,6	62,7	33,9	70,9	82,1	77,7	67,2
Nettogroepswinst	(6)	**229,2**	250,1	207,1	117,0	63,3	34,1	70,9	82,1	77,7	67,2
Afschrijvingen en bijz. waardeverminderingen		**195,7**	115,4	102,5	86,6	80,2	89,0	79,3	66,6	62,2	55,2
Cashflow		**424,8**	365,6	309,6	203,6	143,5	123,1	150,2	148,7	139,9	122,4
Eigen vermogen	(3)	**1295,8**	860,1	768,1	618,6	542,9	467,9	455,2	413,0	376,0	327,4
Gemiddeld aantal uitstaande aandelen (x 1.000)	(7)	**88.372**	85.799	85.799	85.799	85.254	83.307	79.890	77.847	77.700	77.352
Aantal uitstaande aandelen (x 1.000)	(8)	**98.651**	85.799	85.799	85.799	85.799	84.522	81.768	77.910	77.751	77.643
Aantal medewerkers	(3)	**10.597**	10.201	8.577	8.151	7.029	7.033	3.186	3.285	3.119	3.295
Kengetallen (in procenten)											
Bedrijfsresultaat in % van de omzet		**11,5**	16,2	13,1	11,1	7,1	4,7	6,7	8,9	9,0	9,6
Rentabiliteit geïnvesteerd vermogen	(9)	**20,4**	29,0	27,7	19,1	12,0	7,0	16,0	20,3	21,4	21,0
Rentabiliteit eigen vermogen	(10)	**21,1**	30,6	29,5	20,1	12,4	7,2	16,3	20,8	22,1	21,8
Solvabiliteit	(3/11)	**46,5**	34,0	35,3	39,4	41,3	38,1	42,5	41,6	38,4	37,5
Gegevens per aandeel (bedragen x € 1,00)											
Winst	(7/12)	**2,58**	2,90	2,38	1,36	0,74	0,41	0,89	1,05	1,00	0,87
Cashflow	(7)	**4,81**	4,26	3,61	2,37	1,68	1,48	1,88	1,91	1,80	1,58
Dividend		**1,19**	1,19	1,19	0,68	0,37	0,25	0,35	0,42	0,40	0,35
Laagste / hoogste koers (bedragen x € 1,00)											
(Certificaten van) gewone aandelen		**13,25**	15,30	21,06	14,67	8,58	6,02	5,50	5,93	8,38	5,50
		28,45	42,45	46,25	25,48	18,75	8,33	7,72	11,85	12,38	10,17

(1) Ontleend aan de desbetreffende jaarrekeningen. Met ingang van 2004 zijn de cijfers gebaseerd op EU-IFRS.

(2) Resultaten op onderhanden werken met ingang van 2003 op basis van verricht werk, tot en met 2002 op basis van opgeleverd werk.

(3) Per 31 december 2003 gecorrigeerd voor EU-IFRS (aantal medewerkers: per 31 december 2004).

(4) Bestaat uit het resultaat voor aandeel in resultaat van deelnemingen verwerkt volgens de 'equity'-methode, interest en belastingen.

(5) Bestaat uit het resultaat voor het aandeel in resultaat van deelnemingen verwerkt volgens de 'equity'-methode, interest, belastingen en afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

(6) Met ingang van 2004: Nettoresultaat + Nettoresultaat toerekenbaar aan Minderheidsbelangen

(7) Gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen onder aftrek van de voorraad ingekochte eigen aandelen.

(8) Aantal uitstaande gewone aandelen onder aftrek van de voorraad ingekochte eigen aandelen per 31 december.

(9) Nettoresultaat + rentelasten langlopende leningen in % van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen (eigen vermogen + langlopende leningen).

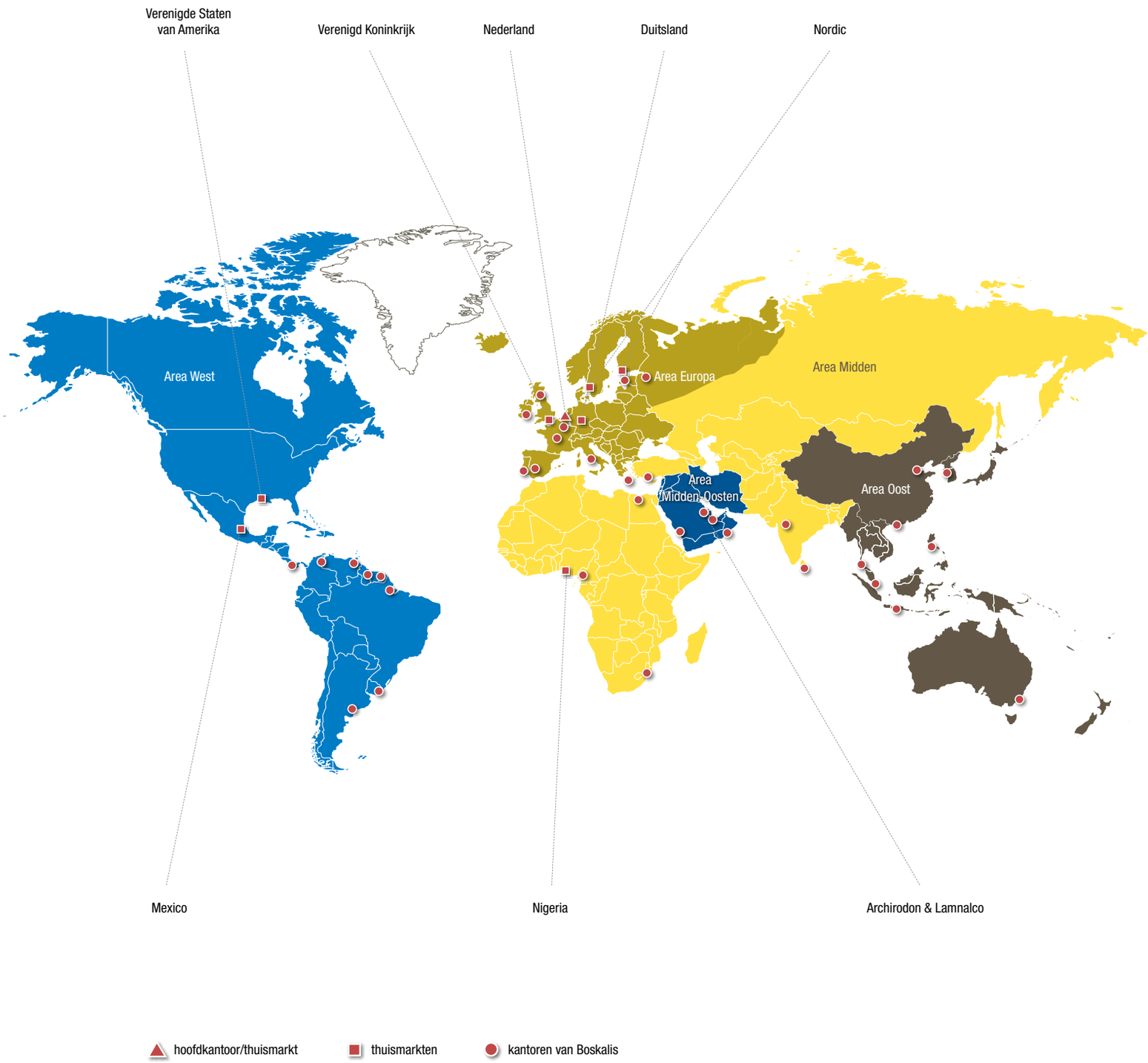
(10) Nettoresultaat in % van het gemiddeld eigen vermogen.

(11) Groepsvermogen in % van balanstotaal (vaste activa + vlottende activa).

(12) Tot en met het boekjaar 2009 is het verwateringseffect vrijwel nihil.

(13) Op 21 mei 2007 splitste Koninklijke Boskalis Westminster N.V. het gewone aandeel Boskalis in de verhouding 3:1 (drie nieuwe aandelen voor één oud aandeel) om de verhandelbaarheid van het aandeel te vergroten. Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de gegevens met betrekking tot het aantal aandelen en de gegevens per aandeel voor alle perioden omgerekend tot de situatie na splitsing van de gewone aandelen in 2007.

De wereld van Boskalis

Juridische structuur

Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

Boskalis Westminster Dredging B.V.

Houdster- en dienstverlenende vennootschappen

Een selectie van werkmaatschappijen en deelnemingen

Boskalis Holding B.V.

Baggermaatschappij Boskalis B.V.

- Aannemersbedrijf M. de Haan B.V.
- Aannemingsmaatschappij Markus B.V.
- A.H. Breijs & Zonen B.V.
- Baggermaatschappij Holland B.V.
- Boskalis B.V.
- Boskalis Dolman B.V.
- Boskalis Infra B.V.
- Cofra B.V.
- Hydronamic B.V.
- J. van Vliet B.V.
- Zinkcon Dekker B.V.

Boskalis Westminster International B.V.

Boskalis Westminster Ltd

- Boskalis Zinkcon Ltd
- Irish Dredging Company Ltd
- Rock Fall Company Ltd
- RW Aggregates Ltd (50%)
- Westminster Gravels Ltd

Boskalis International B.V.

- Adreco Serviços de Dragagem LDA (49%)
- Bejing Boskalis Dredging Technology Ltd
- BKI Gabon SA
- Boskalis Australia Pty Ltd
- Boskalis International Egypt for Marine Contracting SAE
- Boskalis International (M) Sdn Bhd (30%)
- Boskalis International (S) Pte Ltd
- Boskalis International Uruguay SA
- Boskalis Guyana Inc.
- Boskalis South Africa (Pty) Ltd
- Boskalis Taiwan Ltd
- Boskalis Zinkcon B.V.
- Coastal and Inland Marine Services Inc.
- Dragamex SA de CV
- Dravensa CA
- Koon Zinkcon Pte Ltd (50%)
- P.T. Boskalis International Indonesia
- Riovia SA
- Zinkcon Marine Singapore Pte Ltd

Overige

- Archirodon Group N.V. (40%)
- Atlantique Dragage SARL
- Beaver Dredging Company Ltd
- BKW Dredging and Contracting Ltd
- Boskalis Dredging India Pvt Ltd
- Boskalis Italia S.r.l.
- Boskalis Polska Sp. z o.o.
- Boskalis Sweden AB
- Dredging & Contracting Belgium NV
- Heinrich Hirdes Kampfmittelräumung GmbH
- Nigerian Westminster Dredging & Marine Ltd (60%)
- OOO Bolmorstroy
- OOO Mortekhnika (50%)
- Soc. Española de Dragados SA
- Stuyvesant Dredging Company
- Terramare Oy

Overige (vervolg)

Boskalis Westminster Aannemers N.V.
Boskalis Westminster Cameroun SARL
Boskalis Westminster (Oman) LLC (49%)
Dragapor Dragagens de Portugal S.A.
UAB Boskalis Baltic
Westminster Dredging Company Ltd
Zinkcon Contractors B.V.
Zinkcon International B.V.

Boskalis Offshore B.V.

Sandpiper AS
Boskalis Offshore AS

Boskalis Westminster Middle East Ltd

Lamnalco Ltd (50%)
Lamnalco (Nigeria) Ltd (50%)
Lamnalco (Sharjah) Ltd (35%)
Boskalis Westminster Al-Rushaid Ltd (49%)

BW Marine (Cyprus) Ltd

Boskalis Finance B.V.

Boskalis Maritime Investments B.V.

Smit Internationale N.V. (29,98% per 24 februari 2010)

Luchtfoto van het project in St. Petersburg, genomen in december 2009.

Verklarende woordenlijst

Backhoe

Een grote, hydraulische graafmachine, gemonteerd op het uiteinde van een ponton. Het ponton is stevig verankerd met spudpalen. Een backhoe kan een verscheidenheid aan materiaal met grote nauwkeurigheid baggeren.

Ballastwater

Ballastwater wordt in schepen gebruikt om de diepgang, stabiliteit en sterkte van het schip te verbeteren wanneer het schip niet (volledig) geladen is.

Building with Nature

Innovatieprogramma dat zich richt op de ontwikkeling van nieuwe inrichtingsconcepten van rivier-, kust- en deltagebieden. Het doel is om te onderzoeken hoe menselijke activiteiten en natuur elkaar optimaal kunnen versterken.

Cashflow/winst per aandeel

Het aantal uitstaande aandelen per einde jaar onder aftrek van de voorraad ingekochte eigen aandelen.

Centrale Vloot

De Centrale Vloot van Boskalis bestaat uit die schepen die (technisch) beheerd worden vanuit het hoofdkantoor van Boskalis en omvat de grote productieschepen.

CO_2

Koolstofdioxide; een kleurloos en reukloos gas dat van nature in de atmosfeer voorkomt. De toename van koolstofdioxide in de atmosfeer speelt mede een rol in de opwarming van de aarde (bron Wikipedia).

EBITDA

Resultaat vòòr het aandeel in het resultaat van deelnemingen verwerkt volgens de ‘equity’-methode, financieringsbaten en -lasten, winstbelastingen en afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen.

Fatigue

Een staat van verminderde capaciteit om werkzaamheden geconcentreerd en effectief uit te voeren als gevolg van een langere periode van onbalans tussen enerzijds belasting en anderzijds de mogelijkheden om te rusten.

Fijnstof

Tot fijnstof worden in de lucht zwevende deeltjes kleiner dan 10 micrometer gerekend. Uit onderzoek blijkt dat fijnstof bij inademing schadelijk is voor de gezondheid (bron Wikipedia).

Fouling

Aangroei van micro-organismen aan de onderkant van een schip.

GRI

Global Reporting Initiative. Een internationale organisatie die wereldwijde standaarden ontwikkelt voor maatschappelijke jaarverslaggeving. De missie van GRI is om duurzaamheidsverslaggeving voor alle organisaties – ongeacht omvang, sector of locatie – zo routinematig en vergelijkbaar te maken als financiële verslaggeving.

HFO

Heavy Fuel Oil.

IMO

De Internationale Maritieme Organisatie (International Maritime Organization, IMO) is een gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties die op internationaal niveau afspraken tussen de deelnemende lidstaten bewerkstelligt om zodoende de scheepvaart zo veilig en milieuvriendelijk mogelijk te maken.

Internationale projectenmarkt

Markt die zich vooral richt op grotere investeringswerken voor nieuwbouw en/of uitbreiding.

ISM-Code

International Safety Management Code for the Safe Operation of Ships and for Pollution Prevention. Een international standard voor het naleven van veiligheidsregels en vervuilingspreventie op zeeschepen. ISM schrijft voor dat scheepseigenaren een veiligheidsmanagementsysteem moeten opzetten en onderhouden.

ISO-normen

Normen van de International Organisation for Standardisation; de wereldwijde federatie van nationale normalisatieorganisaties die standaard-eisen geven voor bijvoorbeeld miliezorg (ISO 14001), arbozorg (OHSAS 18001) en kwaliteits-management (ISO 9001).

LTIF

Lost Time Injury Frequency. Geeft het aantal ongevallen met direct verzuim weer per miljoen gewerkte manuren.

MDO/MGO

Marine Diesel Oil/Marine Gas Oil.

NOx

Stikstofoxiden (afgekort tot NOx) is een verzamel-naam voor de binaire verbindingen van zuurstof en stikstof. Stikstofoxiden ontstaan bij alle vormen van verbranding op hoge temperatuur, bijvoorbeeld in een verbrandingsmotor. Stikstofoxiden worden gerekend tot de stoffen die schadelijk zijn voor het milieu (bron Wikipedia).

Rentabiliteit eigen vermogen

Nettoresultaat in % van het gemiddeld eigen vermogen.

Ripperkop

Unieke sleepkop waarmee het mogelijk is om harde rots te baggeren met een sleephopperzuiger.

SHE-Q

Safety, Health, Environment - Quality

Sleephopperzuigers

Zelfvarend baggerschip dat haar eigen ruim kan laden met behulp van centrifugaalpompen. Het laden gebeurt met pijpen die over de bodem slepen terwijl het schip vaart. Sleephopperzuigers kunnen onafhankelijk van ander materieel opereren en hebben het vermogen om materiaal over grote afstanden te vervoeren. Het opgebaggerde materiaal wordt gestort via kleppen of deuren in de bodem, door rainbowing of wordt via een pijpleiding aan land gepompt.

Snijkopzuigers

Een baggerschip dat baggert terwijl het vaartuig is verankerd met behulp van een spudpaal en ankers. Bij deze techniek wordt krachtig snijden gecombineerd met zuigen. Een snijkopzuiger wordt met name daar ingezet waar de grond hard en compact is. Het gebaggerde materiaal wordt in beunschepen geladen maar meestal aan land gepompt via een persleiding.

SOx

Zwaveloxiden (SOx) is de verzamelnaam voor zwaveldioxide (SO2) en zwaveltrioxide (SO3). Het is een verbrandingsproduct van zwavel met lucht. Het komt met name vrij bij het verbranden van zwavelhoudende fossiele brandstoffen, zoals sommige soorten aardolie, bruinkool of steenkool en is een van de belangrijkste componenten van luchtvervuiling en smog (bron Wikipedia).

Thuismarkt

Boskalis onderscheidt zich van haar concurrenten door een thuismarktstrategie. Een thuismarkt heeft een lokaal commercieel gezicht, een eigen vloot en infrastructuur en weet zich gesteund door de financiële en technische kracht van de mondiale Boskalis-organisatie. Thuismarkten zorgen voor een stabiele stroom van opdrachten en de mogelijkheid om met aanverwante activiteiten extra marges te genereren.

VCA

Veiligheid Checklist Aannemers. Veiligheidsstandaard van toepassing op Nederlandse werkmaatschapijen.

Vertroebeling

Door omwoeling van de bodem tijdens bagger-werkzaamheden is de lichtinval van het (zee)water minder, wat tijdelijk belemmerend kan werken op de flora en fauna onder water.

Materieeloverzicht

De onderstaande lijst betreft de schepen uit de centrale vloot waarover de CO_2-uitstoot wordt gerapporteerd. In aantallen uitgedrukt betreft dit 12% van de totale vloot van Boskalis. Echter omgerekend naar het geïnstalleerd vermogen, waarbij er een correlatie bestaat tussen vermogen en CO_2-uitstoot, vertegenwoordigen deze schepen 57% van het totaal geïnstalleerd vermogen van de vloot.

Sleephopperzuigers

- Gema
- Argonaut
- Beachway
- Medway II
- Alpha B
- Waterway
- Coastway
- Crestway
- Shoreway
- Cornelia
- Barent Zanen
- Cornelis Zanen
- Seaway
- Prins der Nederlanden
- Oranje
- Queen of the Netherlands

Snijkopzuigers

- Seine
- Para
- Orion
- Jokra
- Nordland
- Edax
- Cyrus
- Phoenix
- Taurus
- Ursa

Backhoes

- Attila
- Koura II
- Manu Pekka
- Colbart
- Maricavor
- Rocky
- Nordic Giant
- Wodan

Hopperbarges

- Avon
- Test
- Itchen
- Cork Sand
- Long sand
- Frigg
- Rind

Colofon

Voor meer informatie:
Martijn L.D. Schuttevâer, Director Investor Relations & Corporate Communications
Telefoon: 078 6969 822
Telefax: 078 6969 020
E-mail: csr@boskalis.nl
Website: www.boskalis.nl

Samenstelling en coördinatie Koninklijke Boskalis Westminster N.V.
Afdeling Corporate Communications
Marjolein van Wijngaarden (Twijnstra Gudde)

Ontwerp en realisatie
The Concept Store, Eindhoven

Fotografie
Chris Henderson, Van der Kloet, Gregor Servais, Lucas Dawson en anderen

Tekst
Bondt Communicatie

Lithografie en druk
Thieme MediaCenter Rotterdam

FSC
Mixed Sources
Productgroep uit goed beheerde bossen, gecontroleerde bronnen en gerecycled materiaal
Cert no. CU-COC-808032
www.fsc.org
©1996 Forest Stewardship Council

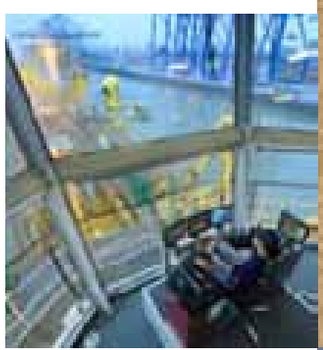
Koninklijke
Boskalis Westminster nv

Rosmolenweg 20
3356 LK Papendrecht

Postbus 43
3350 AA Papendrecht

Telefoon 078 69 69 000
Telefax 078 69 69 555

E-mail royal@boskalis.nl
Internet www.boskalis.nl

Koninklijke
Boskalis Westminster nv